SALI
2 ŞUBAT 1932
6 ncı sene, No. 2149
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Balkan konferansı dün gece bitti

Bugünkü konferansın mânası!

Tahdidi teslihat konferansı bugün altmış dört devlet murahhaslarının iştirakile sabık İngiliz Hariciye nazırı Mr. Arthur Henderson'un riyaseti altında içtima edecektir. Konferansın içtimaile, Cemiyeti Akvam tarafından teslihatın tahdidi yolunda tesis tarihinden beri sarfedilen mesai yeni ve ehemmiyetli bir safhaya girmektedir. Bu mesainin uzun bir tarihi vardır:

Cemiyeti Akvam misakını imza eden devletler, misakın sekizinci maddesile şunu taahhüt ediyorlardı:

"Cemiyete âza olan devletler şunu kabul ediyorlar ki, sulhun idamesi, silâhların millî selâmet ve emniyet ile telif kabul edecek asgarî bir hadde indirmekle mümkündür. Meclis her devletin coğrafi vaziyetini nazarı itibara alarak silâhların tahdidi için projeler hazırlayacaktır. Bu projeler her on senede bir tetkik ve tashih edilecektir."

Cemiyeti Akvam misakının bu maddesinden maada Versailles sulh muahede beşinci kısmının mukaddemesi de tahdidi teslihata temas ediyor. Bu mukaddemede deniliyor ki,

"Umumî bir tahdidi teslihata mukaddeme teşkil etmek için Almanya şu askerî ve bahrî tahdidatı kabul ediyor.,,

Bu sulh muahedelerile Almanya, Avusturya, Macaristan ve Bulgaristan silâhların tahdidi hakkındaki kuyudu kabul etmiş bulunuyorlar. Alman ordusu 100,000, Avusturya ordusu 30,000, Bulgar ordusu evvelâ 20,000 fakat bilâhara 35,000 Macar ordusu da 35,000 olarak kabul edilmiştir. Bu memleketlerde mecburî askerlik ilga edilmiş, tankların kullanılmıyacağı ve istihkâmların yapılmıyacağı, muahedeye dercedilmişti. Almanya'nın bahrî kuvveti şu olarak tesbit edilmiştir:

Beheri (10) bin tonu tecavüz etmemek üzere 6 zırhlı, 6 hafif kruvazör, 12 muhrip ve 12 torpido. Mecmu bahriye kuvveti de 15 bini tecavüz etmiyecektir. Tahdidi teslihat hakkındaki bu ahkâm, mağlûp devletler hakkında itilâf devletlerinin askerî heyetleri tarafından tatbik edildikten sonra, mürakabe vazifesi Cemiyeti Akvama intikal etti.

Mağlûp devletlerden gayri devletlerin silâhlarını tahdit işine iki yoldan gidildi:

1 — Cemiyeti Akvam kadrosunun haricindeki mesai ki, deniz silâhlarının tahdidine münhasır kalmıştır. Ve ancak büyük deniz devletleri arasında müzakere ve mukavelelerden ibarettir.

2 — Cemiyeti Akvam kadrosunun dahilindeki mesai ki, daha şümullüdür.

Birinci teşebbüs evvelâ 1921 senesinde Waşington bahrî tahdidi teslihat mukavelesile neticelenmiştir. Bu mukavele ile beş büyük deniz devleti, Büyük harp gemilerinin hacimlerini ve her devletin sahip olacağı tonaj miktarını tesbit etmiştir. Bu mukaveleye göre, Amerika ile İngiltere 5, Japonya 3 veFransa ile İtalya da 1,67 nispetinde büyük harp gemilerine sahip olacaklardı. Bu mukaveleden sonra İngiltere ve Amerika 35 er bin tonilâto hacmindeki gemilerinin adedini 15 e, Japonya 9 a, Fransa ile İtalya da 5 e indirmişlerdir.

İkinci bahrî tahdidi teslihat mukavelesi de kruvazörler ve tahtelbahirlerin tahdidi hakkında idi ve 1930 senesinde Londrada imzalanmıştır. Ancak bu mukaveleye İtalya ile Fransa iştirak etmediklerinden, yalnız İngiltere, Amerika ve Japonya arasında kalmış yani Waşington mukavelesi gibi beş taraflı değil, üç taraflı olmuştur. Fransa ile İtalyanın mukaveleye iştirak edememeleri, İtalyanın, büyük harp gemilerinde olduğu gibi, bu smıf harp gemileri inşasında Fransa ile müsavat istemesi idi. Üç taraflı Londra bahrî tahdidi teslihat mukavelesine göre, 6,1 pusluk topları hâmil kruvazör nevinden Amerikanın 180,000 ton, İngilterenin 146,800 ton ve Japonyanın da 108,000 ton harp gemileri olacaktır. 6,1 pusluktan aşağı yani daha küçük topları taşıyan kruvazörler de üç devlet arasında şöyle taksim edilmiştir: Amerika 143,000, İngiltere 192,000, Japonya 100,450 tonilâto. Torpidolar 150,000 ton Amerika, 150,000 ton İngiltere ve 105,500 Japonya. Tahtelbahirler 52,700 Amerika, 52,700 İngiltere ve 52,700 Japonya.

İşte Cemiyeti Akvam kadrosu haricinde bahrî silâhların tahdidine matuf mesainin neticesi bunlardan ibarettir. Cemiyeti Akvam kadrosu dahilindeki faaliyete gelince; denileibilir ki bu, Lokarno muahedelerinin imzasından sonra tesis edilen tahdidi teslihat ihzarat komisyonundan başlıyor. İhzarî komisyon Amerikanın da iştirakile 1926 senesinde faaliyete başlamıştı. Cemiyete dahil olmıyan Sovyet Rusya ihzarî komisyonun faaliyetine Teşrinisani 1927 senesinde iştirak ettiği gibi, Türkiye de Mart 1928 de iştirak etmişti. İhzarî tahdidi teslihat komisyonu altı içtima aktetmiştir. Kânunuevvel 1930 tarihinde yapılan son içtimada da beş senelik mesaisinin hulâsasını uzun bi rapor halinde tesbit etmiştir. İşte içtimalarına bugün başlıyan tahdidi teslihat konferansının müzakerelerine bu müsvedde zemin teşkil edecektir.

İhzarî tahdidi teslihat konferansının beş senelik mesaisini tetkik etmek ve bu içtimalardaki entrikaları anlatmak bu sütunlara sığar iş değildir. Ancak silâhların tahdidinden ziyade devletlerin yekdiğerine karşı askerî faikiyet temini maksadına matuf olan bu müzakereler neticesinde tebellür eden esaslı ihtilâf noktaları şunlardır:

1 — Evvelâ askerlerin miktarı tahdit edilirken, kim asker telâkki edilecek? İhtiyat askerleri de hesaba katılacak mı; yoksa yalnız filen silâh altında bulunan askerler mi tahdidata tâbi olacak? Bu nokta çok mühimdir. Çünkü Almanyada mecburî askerlik olmadığından veVersailles muahedesile ücretli askerlerin hizmeti 12 sene olarak tesbit edildiğinden talim ve terbiye görmüş askerlerin miktarı daima sabit kalır. Diğer taraftan Fransada askerlik mecburî olduğundan ve kısa kısa hizmetlerle efrat terhis edilerek ihtiyat sınıflarına geçeceğinden eğer bu sınıflar tahdidata tâbi tutulmazlarsa, memlekette külliyetli miktarda talim ve terbiye görmüş askerlerin bulunması tabiîdir.

2 — Silâhlar tahdit edilirken, hangi esas takip edilecek? Doğrudan doğruya silâhların cinsi ve adedi mi tahdit edilecek, yoksa bütçelerde bu husus için sarfedilecek paranın miktarı tayin edilmek suretile mi tahdidat temin edilecek? Yoksa başka bir usul mü takip edilecek.

Bu noktalarla beraber daha bir çok esaslı meselelerde alâkadar devletler ayrı ayrı ihtirazî kayıtlar dermeyan etmişlerdir. Binaenaleyh tanzim edilen müsvedde baştan aşağı tekrar müzakere edilecek. Bir defa bu esaslar kararlaştıktan sonradır ki, her devletin vaziyetine göre silâhların tahdidatına başlanabilecek.

Ancak devletler bir taraftan teslihatın tahdidi için müzakereler yaparken, diğer taraftan da harbi umumiden beri silâhlarını artırmakta devam etmişlerdir. O kadar ki, bugün Avrupa devletleri ile Amerika ve Japonya harbi umumiden evvelkine nisbetle silâh için % 57 fazla para sarfetmektedirler. Bu vesile ile devletlerin harpten evvel ve 1930 senesinde silâh için sarfettikleri paranın miktarını gösteren atideki cetvel dikkate şayandır. Rakamlar milyon İngiliz lirasıdır.

	Harpten evvel	1930
Ingiltere	64	95.0
Fransa	60	94.0
Almanya	70	35.1
İtalya	25	53.6
Rusya	76	118.9
Amerika	61.7	145.4
Japonya	19.7	48.0
Yekûn	376.4	590.0

Bu cetvel gösteriyor ki harpten evvel senede 376 milyon İngiliz lirası sarfeden devletler, bugün, 590 milyon İngiliz lirası sarfetmektedirler. Ve içlerinden yalnız Almanya —o da muahede ile mecbur olduğu için— harpten evvelki zamana nisbetle masraflarını azaltmıştır. Devletler sulhten bahsediyorlar; fakat silâhlanıyorlar. Fransa başta, bir kısım devletlerin tezi, evvelâ emniyet, sonra tahdidi teslihattır. Bir kısım devletler de tahdidi teslihatın emniyetten evvel geldiğini söylüyorlar. Beynelmilel münasebatın geçirdiği istihalelere göre, bu yumurta tavuk hikâyesinin taraftarlarından bazan biri, bazan diğeri haklı gibi görünüyor. Şimdiki beynelmilel vaziyet ise, evvelâ emniyet, sonra tahdidi teslihat taraftarlarına azamî derecede müsaittir.

Ahmet ŞÜKRÜ

İsmet Paşa Haydarpaşa istasyonundan çıkıyorlar..

Başvekil ve Dahiliye vekili dün geldiler

Doğruca saraya giderek Gazi Hz. tarafından kabul edildiler

Başvekilin avdeti muhtemel..

Başvekil İsmet Pş. Hz. Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B. ile birlikte dün sabah saat 10 u 5 geçe Haydarpaşa'ya muvasalet eden trenle Ankara'dan şehrimize gelmişler, istasyonda B. M. M. Reisi Kâzım Pş. Hz. ile Reisicümhur Hz. namına Seryaver Rüsuhi B. Meclis ikinci reisi Hasan (Trabzon), Sıhhat Vekili Dr. Refik, meb'uslardan Kılıç Ali, Cevat Abbas, Salih B. ler, Kolordu K. Şükrü Naili Pş., Vali Muhittin, Polis Müdürü Ali Riza B. ler ve diğer birçok zevat tarafından istikbal edilmişlerdir. Başvekilimizle birlikte Kalemi mahsus M. Vedi B. de gelmiştir. Şükrü Kaya B. e de Kalemi mahsus M. Ekrem B. refakat etmektedir.

İsmet Pş. Hz. vagondan inerek müstakbilinin ayrı ayrı ellerini sıkmışlar, Kâzım Pş. Hz. ile birlikte istasyondan çıkarak Sakarya motörile doğruca Dolmabahçe sarayına

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dün içtima eden Şehir Meclisinde aza müzakeratı dinliyor..

Mecliste hararet yükseliyor?

Meclisi idare azalığından çıkarılanların tahsisatı da ötekilerine mi ilâve edilmiş?.

Şehir meclisi toplandı

İstanbul umumî meclisi dün saat 12,45 de reis vekili Necip Beyin riyasetinde şubat devresi birinci içti-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dü Dolmabahçe sarayındaki dairelerinde meşgul olmuşlardır.

Bulgaristanla Ticaretimiz

Tetkikat yapmak üzere iki komisyon teşkil ediliyor

Bulgaristan Başvekili M. Muşanof'un Ankarayı ziyareti esnasında iki memleket iktısadî münasebatının bir kat daha takviyesi mevzuu bahsolmuş ve bu hususta Ankara ve Sofya da teşekkül edecek komisyonlar tarafından tetkikat icrası tekarrur etmiştir. Ankaradaki komisyon İktısat Vekâleti tarafından teşkil edilerek bugünlerde tetkikatına başlıyacaktır. Sofya'daki komisyon teşekkül etmiş ve işini bitirmiştir.

T. KAMİL B.

Bu komisyonlar Türkiye'den Bulgaristana ve Bulgaristandan Türkiye'ye ihraç edilebilecek mevadı tesbit edecekler ve bu hususta her iki memleket müstahsillerinin doğrudan doğruya Türkiye ve Bulgaristan ile muameleye girişebilmeleri için tedabir ittihaz edeceklerdir. Ankara ve Sofya'daki komisyonlar işlerini bitirdikten sonra, her iki komisyon Ankara veya Sofya'da müştereken toplanarak iki memleket iktısadî münasebatının takviyesi için ittihaz edilecek tedbirleri tevhit edeceklerdir.

Mısır maliyesi

KAHİRE, 1 (A.A) — Matbuat mümessillerine 1932 — 1933 bütçesi hakkında izahat veren Sıtkı Paşa, Mısır'ın mali vaziyetinin şayanı memnuniyet olmakta berdevam bulunduğunu ehemmiyetle kaydetmiştir.

Bütçenin muvazenesi temin edilmiş, fakat tasarruf ve tenkihat yapılmıştır. İstikbal için bir ihtiyat tedbiri olmak üzere, Sıtkı Paşa, bir patente pulu veya otomobillere bir resim vaz'ı suretile pek zaruri olan yeni varidat membaları ihdası için devletlerin muvafakatini talep edecektir.

Asarı atikaya ait mühim bir keşif

ROMA, 1 (A.A.) — Gazetelerin verdikleri bir habere göre birkaç balıkçı Anzioda sahilde otuz metre uzakta denizden bir heykel çıkarmışlardır.

Gayet güzel bir san'at eseri olan bu heykelin eski zamanlar da belâgat ve ticaret ilâhı addedilen Mercure'a ait olduğu zannedilmektedir.

Roma abideleri müdürü bu keşiften haberdar edilmiştir.

4 Şubat Perşembe günü
MİLLİYET
Etem İzzet Beyin yeni romanını neşre başlıyor:
Gözyaşları..
Müellifin en muvaffak eserlerinden biridir.

Dün mesaisini bitiren konferanstan bir intıba..

Konferans meclisi mesaisini bitirdi

Murahhaslar şerefine akşam Dolmabahçe sarayında ziyafet verildi

Murahhasların bir kısmı bugün gidiyor

Balkan konferansı 5 inci konseyi dün sabah ve öğleden sonra birer celse aktederek mesaisine hitam vermiştir.

Konsey evvelki gün Balkan devletleri tebaasının tabi olacakları rejim komitesi halinde toplanarak bir proje hazırlamıştır. Bu proje Bükreşte toplanacak 3 üncü Balkan konferansın da müzakere edilecektir.

Konseyin dünkü içtimaı da Balkan misakı komitesi halinde vaki olmuş ve akşam geç vakte kadar cereyan eden müzakerat neticesinde, bir Balkan misakı projesi tanzim edilmiştir. Bu proje'ye Yunan heyeti murahhasası azasından M. İspiropulos'un hazırlamış olduğu müsvedde esas ittihaz edilmiştir.

Sabah celsesinde projenin heyeti umumiyesi üzerinde müzakerat cereyan etmiş, bu hu-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dün akşamki Ziyafet

Gazi Hz. murahhaslara iltifat ettiler

Balkan murahhasları şerefine dün akşam heyeti murahhasamız tarafından Dolmabahçe sarayında bir ziyafet verilmiştir.

Gazi Hz. ziyafeti şereflendirmişler ve murahhaslara ayrı ayrı iltifat buyurmuşlardır. Ziyafette hazır bulunan Başvekil İsmet Pş. da murahhaslarla görüşmüşlerdir.

Geç vakıta kadar samimî bir hava içinde devam eden ziyafette İstanbul gazeteleri başmuharrirleri de hazır bulunmuşlardır.

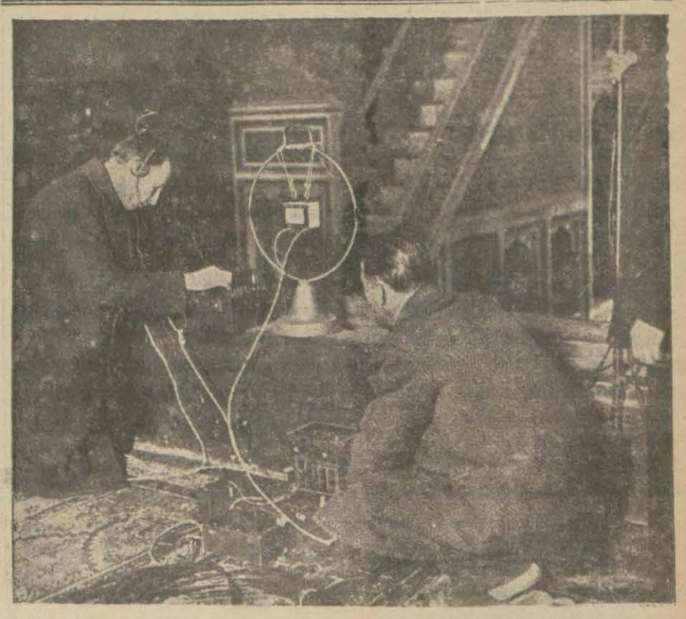

Kadir gecesi Ayasofyada okunacak Türkçe Mevlût ve Kur'an radyo vasıtasile her tarafta dinlenebilecektir. Camide bu hususta tertibat alınmaktadır.

Heryerde türkçe kuran gittikçe umumileşiyor

Kuşadasında da ilk defa olarak türkçe ezan okundu ve heyecanla dinlendi

Türkçe Kuranı Kerim tilâvetinin halk üzerinde yaptığı tesir gün geçtikçe artmakta, halk her gün hafızlara müracaatla Türkçe Kuran okumaları için ricalarda bulunmaktadır.

Bu cereyan taşrada da fazlalaşmıştır. İzmirde, Selânikli Hafız Ömer Bey; Cuma günü Cuma namazından evvel İzmirde Hisar camiinde ilk defa olarak Türkçe kuran okumuştur. Gazeteler; Cuma nüshalarında keyfiyeti yazmış oldukları için cami, Türkçe Kur'an dinlemek istiyen meraklı vatandaşlarla dolmuş, ayni kesafette kadın da toplanmıştı. Camiin iç ve dışında iğne atacak yer kalmamıştır.

Hafız Ömer Bey Suznak makamı üzerine surei Fatihadan ferahnak

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Zeytindağı

—2—

Zeytindağı [1]

1915

Cemal Paşa ismini, herkesin ismi gibi, kolay ve açık, söyleyerek İstnabuldan çıkmıştım. Adanada ses hafifledi ve isim ikileşti: Büyüb Cemal Paşa, Küçük Cemal Paşa.

Küçüğü Fırka Kumandanı idi.

Halebi geçtikten sonra "Paşa" nın P si düştü; B oldu ve:

— Ahmet Bey, der gibi serbestçe ağızdan düşüveren:

— Cemal Paşa, kelimesi bir çeşit imtiyaz, insanın ona yakınlığını gösteren, insanı esrarlaştıran bir şey oldu.

Dördüncü Ordu karargâhına gidiş, hele Şamdan sonra, artık bir putluğa çıkılıyor gibi, baş döndürür: Ses daha pestir ve isim, Tevrattan İncilden alınma mukaddesleşmiş bir isme benzer.

Sirkecideki ve Harbiye mektebinin havuz başındaki, biraz gururlu ise de, gene basit ve sevimli olan Cemal Paşanın içime alıştırdığım hayali sönerek, onun yerine artık yeniden tanıyacağım, çizgileri karışık, bakışı müphem, yeni bir adam geldi.

Karargâh Kudüste, Zeytindağının tepesindeki Alman sanatoryomunda idi.

Şehre vardığım zaman iki gümüş çeyrekten başka param yoktu. Hemen Karargâhta iş bulamazsan, ne geri dönebilir, ne de otelde kalabilirdim.

Arabacıya :

— Cemal Paşanın Karargâhına! Emrini verdim.

Arabacı gözünü açtı:

— Ne Cemal Başa?

Zeytindağını göstererek anlattım. Adamcağız:

— Tafaddal siydi! derken, atlarının bile bana hürmet ettiğini hissediyordum.

Tertemiz, ezici ve büyük bir Alman yapısı! Herkes, zabit nefer, ayağının ucuna basıyor ve arasıra, geniş koridordan, yatakodalarına ve sofraya bakan şivesterler geçiyor.

Yaverin yanına çıktım. Odasında sarıklı sarıksız, kırkından yetmişine kadar, eşraf kılıklı bir sürü kalabalık vardı. Yaver, zabit namzedi esvabıma bakarak :

— Kimsiniz, ne istiyorsunuz? Diye sordu.

— Kumandan Paşa Hazretlerinin Başkumandanlıktan istediği Falih Rıfkıyım.

İçeri girdi, — Buyurunuz, dedi.

Ne olacaktım, nereye gidecektim,Cemal Paşayı nasıl bulacaktım, müphem bir sıkıntı içinde idim.

Büyük bir oda: Solda Şeriya nehri ve Lut gölü, sağda Kudüs şehri, önde Moskofiye denilen Rus yapı ve bahçeleri var. Cemal Paşa Şeriya'ya bakan pencere ile Moskofiye'ye bakan pencerenin zaviyesi içinde, arksı bize dönük, kâğıt imzalamakla meşgul. Yalnız sakalının sert profilinin bir parçasını görebiliyoruz. Benden başka, koltuğu defterli üç zabit daha var. Bir aralık başını çevirdi, gözü benim üstümden sıyrılarak ikinci zabite gitti, ekşi bir sesle:

— Yaver Beye söyleyiniz; Nablüs eşrafını çağırsın, dedi.

Kalabalığın kapıdan girişi garip bir manzara idi. Yaşamak ve ölüm kararını bir kelime ile verebilir bir adamın kapısı eşiğinde, her biri bir müddet duruyor, ve içeriki odada başladığı düasını bitirip yüzünü sıvadıktan sonra giriyordu. Düasını henüz bitirmeyen, kendini arkasından iten arkadaşına mukavemet ediyordu.

Yirmi kişi kadar, hepsi, Kudüş şehri tarafındaki pencerelerin önüne sıralandılar. Kumandan dönüp bakmadı bile.. imza defterlerinin her yaprağı üstünde duruyor, çiziyor, yazıyor, ara sırada ağzından:

— Bu nedir?

— Böyle cevap istemem,

— Bunu Erkânı Harbiye Reisine götürünüz,

Gibi kısa sual ve emirler dökülüyordu.

Zaman geçtikçe Nablüslülerin yüzlerinin daha sarardığını seziyordum. Cemal Paşanın her yeni sesi çıktıkça, hepsinin sarığından, sakalından ve cübbesinden bir sarsıntı geçiyordu.

Poz bilmem ne kadar sürdü? Kumandan defteri kapadı; koltuğunun iki tarafından tutarak Nablüs safına doğru döndü, bir buyrultu üslûbü ile söze başladı:

— Devleti metbuanıza karşı irtikâp etmiş olduğunuz cinayetlerin ne kadar vahim olduğunu biliyor musunuz?

Kimi ellerini, kimi boynunu oynatarak safın arasından:

— Estağfurullâh,

— Esteizübillah, gibi bir takım kelimeler duyuldu. Kumandan bir bakışla bu hırıltıyı keserek:

— Susunuz, diye bağırdı ve devam etti:

— Bu cinayetlerin cezası ne olduğunu bilir misiniz?

Nablüslülerin rengi asılmış adamların rengine döndü, dudakları kısıldı,

— İdam... İdam, dedi; fakat Devleti Âliyyei Osmaniyenin ulüvvü merhametine dua ediniz. Şimdilik sizleri ve ailelerinizi Anadoluya nefyetmekle iktifa ediyorum.

Hepsi birden, secdeye kapanır gibi olarak, ellerini kaldırıp duaya, hamde ve şükre başladılar. Köklerinden sökülmek kararına karşı, Nablüs eşrafının minnet ve şükranlarına hudut yoktu:

— Gidebilirsiniz, dedi..

Üst üste yığılarak, hayata çıkar gibi, dışarı uğradılar.

Rol bitmişti. Cemal Paşa zabitleri savarak, eski gülüşü, muhafız ve nazır gülüşü ile bana döndü:

— Ne yaparsın, dedi, burada böyle söküyor!

Falih RIFKI

(1) Bu ve yarınki yazı methal tablolarıdır.

HARİCİ HABERLER

Nankin önünde yeni bir muharebeye intizar ediliyor

Japonlar kuvvetlerinin mühim bir kısmını Harbine gönderiyorlar. Burada da bir muharebe bekleniyor

Cenevre Konferansı

Bugün saat on beşte küşat ediliyor

CENEVRE, 1 (A.A) — Tahdidi teslihat konferansına iştirak edecek olan Fransız heyeti M. Tardieu'nün riyaseti altında saat 9 da buraya gelmiştir.

CENEVRE, 1 (A.A) — Tahdidi teslihat konferansının tehir edileceğine dair olan şayialara rağmen küşat celsesi salı günü saat 15 te aktedilecektir.

Bu saat, pek büyük bir ehemmiyet atfetmekte olduğu nutkunun bütün dünyada telsizle neşredilmesi için M. Henderson tarafından intihap edilmiştir.

PARİS, 1 (A.A) — Exelsior gazetesinin Cenevre muhabiri, tahdidi teslihat konferansının küşat celsesini müteakip, Cemiyeti Akvam meclisinin Çin — Japon meselesi ile meşgul olabilmesi için bir hafta veya daha uzun bir müddet için tehir edileceği mütaleasında bulunmaktadır.

BALTİMOR, 1 (A.A) — Müsteşar M. Costle dün akşam irat ettiği bir nutukta şu suretle idarei kelâm etmistir:

"Çin — Japon harekâtının terki teslihat ihtiyacını daha fazla hissettireceğini ve Cenevre Konferansının mesaisini teshil edeceğini zannediyorum.,,

Müsteşar sözlerine devamla, Japonlar'ın dünyanın en iyi milleti olduklarını söylemiş ve Japon milletinin "harici unsurun deliliklerinden,, mes'ul olmadığını ilâve eylemiştir.

ROMA, 1 (A.A) — Haricive Nazırı M. Grandi Başvekil M. Mussolini'yi ziyaret etmiş, tahdidi teslihat Konferansına iştirak edecek İtalyan murahhas heyetinin ihzarî mesaisi hakkında bir rapor vermiştir.

M. Mussolini İtalyan murahhas heyetinin Konferansta alacağı vaziyete ait direktifleri tesbit etmiştir.

(Stefani)

CENEVRE, 1 (A.A) — Yugoslavya Haricive Nazırı M. Marinkoviç ile Çekoslovakya Hariciye Nazırı M. Benes ve Romanya Prens Chika Montreux'de bir içtima yapmışlardır. Bu müzakerede tahdidi teslihat meseleleri hakkında müşterek bir siyaset takibi neticesine vâsıl olmağa çalışıldığına ihtimal verilmektedir.

Almanyaya Müstemleke mi?

Depeche de Toulou·e'ın yeni bir makalesi

PARİS, 1 (A.A) — Le Temps zatesi, Pierre ve Paul Dales imzasile Le dépêche de Toulouse gazetesinde intişar eden ve Fransanın Camêroun ve Togo müstemlekâtına ait olarak uhdesinde bulunan vekâleti Almanyaya devredilmek üzere Cemiyeti Akvama tevdiini talep eden bir makalesini iktibas eylemektedir.

Çinliler resmen harp ilân etmiyecekler

Amerikanın Asya filosu Changhai'a gitmek için emir aldı

HARBİN, 1 (A.A) — Rengo ajansından bildiriliyor: Şarkî Çin şimendiferleri şebekesini himaye eden Çin kuvvetleri kumandanı jeneral Ting — Tchao'nun idaresi altındaki kuvvetlerin faaliyeti dolayısile Japon askerî erkânı Mançuri'deki Japon kuvvetlerinin Harbin'e doğru tahaşşüt etmesi emrini vermişlerdir.

İlânı harpsiz harp

NANKİN, 1 (A.A) — Japonya ile harp etmek meselesini müzakere eden içtimada Chiang Kai Shck de dahil olmak üzere en büyük liderlerin hazır bulundukları tesbit edilmektedir. İçtimada hazır bulunanların hepsi harp etmekte mutabık kalmışlar. Fakat şimdi salâhiyettar bir membadan bildirildiğine göre hükûmetin bu kararile Japonya'ya karşı ilânı harpsiz bir harp yapmak istemiş olduğu söylenmektedir. Japonlarla Çinlilerin kat'î bir harp ilân etmeksizin harp edebilecekleri de işaret edilmektedir.

Kısmı külli Harbine gidiyor

TOKYO, 1 (A.A) — Harbin'den bildirildiğine göre, Japon makamatı askeriyesi kısmı küllinin Mançuri'den Harbin'e hareket etmesi emrini vermeği kararlaştırmışlardır. Bu kararın sebebi Çin şarkî demir yolunu muhafazaya memur olan Tingchow ın kumandasındaki kuvvetlerin tehlikeli bir faaliyet göstermelerinden mütevellit vaziyetin neticesidir.

Sovyetler protesto edecekler

TOKYO, 1 (A.A) — Sovyet Hariciye Komiser muavini Karahan, Japon kıtaatı Harbin'e girdiği takdirde Sovyetleri'n bu hareketi protesto edeceklerini Japonya'nın Moskova sefirine tebliğ eylemiştir.

Maamafih Sovyetlerin şarkî Çin demir yolunun cenup kısmı üzerinde Japon askeri nakliyatına müsaade eylemiş olmaları hasebile bu protestonun tamamen teknik olacağı zannediliyor.

Cenevrede neşredilen notalar

CENEVRE, 1 (A.A) — Cemiyeti Akvam nezdindeki Çin heyeti murahhasası dün akşam hiç birisi de ilânı harpten bahsetmiyen 3 nota neşreylemiştir.

Notalar yalnız Çinin, Japon istilâsına karşı kuvvetle mukavemet mecburiyetinde bulunduğunda ısrar eylemekte ve bu istilânın Cemiyeti Akvam kararları misakile, Paris misakına ve 9 devlet muahedesini ihlâl eden bir hareket olduğunu ilâve ederek Cemiyeti Akvamı yeni taarruz hareketlerini men için tedbir almağa davet eylemektedir.

Nankin'de muherebe mi?

NANKİN, 1 (A.A) — Alman silâh ve mitralyözleri ile mücehhez olan Çin ordusunun güzide kıtaatından 30,000 kişilik bir kuvvet, Nankin şehrini himaye etmek için dün akşam Honan eyaletinden gelmiştir.

Japon konsolosu, şehir belediye reisine Japonların Nankin önünde 8 harp gemisi tahşit etmiş olmalarının şehre hücum etmek niyetinde olduklarına delâlet edemiyeceğini söylemiştir.

Mumaileyh, Changhai'da vukua gelen hâdiselere mümasil hâdiselerin Nankin'de de vuku bulmaması için Çin askerlerinin her türlü hasmane hareketten içtinap edecekleri ümidin de bulunduğunu söylemiştir.

Çin payitahtının muhtelif noktalarında dün sabah vücuda getirilmiş olan barikatlar, hiç bir suitefehhüm vukuuna mahal kalmamak için kaldırılmıştır.

Amerika Şanghaya asker gönderiyor

WASHİNGTON, 1 (A.A) — Amerikanın Asya donanması Şanghaya hareket emrini almıştır. "Havas"

WASHİNGTON, 1 (A.A) — Amerika askerleri, Şanghaya hareket-emrini almışlardır.

Japonlarla Çinliler mutabık kalamadılar

LONDRA, 1 (A.A) — İngiliz konsoloshanesi erkânı, bir mülâkat esnasında İngiliz jeneral konsolosunun iki hasım tarafından mütekabil fedakârlıklarda bulunulmasını temin için dün yapılmış olan mükerrer teşebbüslerden bahsetmişlerdir.

Sabahleyin Çin kıtaatının şimdiki mevzilerinin 3000 metre gerisine çekilmesi suretindeki teklifi Çinliler kabul etmişlerse de Japonlar bunu reddetmişler ve bunu kabul etmek için aradaki mıntakanın İngiliz ve Amerikan kuvvetleri tarafından işgal edilmesi şartını sürmüşlerdir.

Öğleden sonra jeneral Fleming, Japonlar mevzuubahis mıntakaya giden yegâne münakale yolunu işgalde devam ettikçe bu şartın kabulü hususunun askerlik noktai nazarından mümkün olmadığını beyan etmiştir.

Filvaki Japonlar, bu yolu bırakmaktan imtina etmişlerdir. Bu hal ise, Amerikan ve İngiliz karakollarını Çin nişancı efradının hakiki bir yatağı olan bir mıntakada dolaşmak mecburiyetinde bırakacaktır.

Çinliler, Japonların bombardıman tayyarelerini kullanmamaları şartile bütün topçu kuvvetlerini geri çekmek teklifinde bulunmuşlardır. Buna da Japon amiralı, muvaffakat etmemiştir.

Bu son red üzerine konferans, hitam bulmuş ve Japon amiralı, kruvazörüne avdet etmiştir. Mesele,burada kalmıştır.

Konsoloshane erkânından biri manidar bir eda ile şöyle demiştir: Mütareke, yeni bir hadise zuhur edinciye kadar devam ediyor.

Gece çıkmak yasak

CHANGHAİ, 1. A. A. — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor: Beynelmilel mıntaka belediye erkânı, dün öğleden sonra saat 20 den sabahın 4 üne kadar sokağa çıkmak memnuiyetinin mer'iyet mevkiine konulmasına karar vermişlerdir.

Tahkik komisyonu

TOKİO, 1 (A.A) — Bugün Hariciye Nezaretinde Japonyanın Changhai'da tahkikat icrasına memuren Cemiyeti Akvam tarafından bir komisyon tayin ve izamını memnuniyetle karşılıyacağı ve çünkü Japon hükûmetinin işlerin hakikat ve künhüne Cemiyeti Akvamın vâkıf olması arzusunda bulunduğu beyan edilmiştir.

Maamafih Japonyanın kendisini bu kabil bir komisyonun vesayasına ittiba mecburiyetinde olmadığı ihsas edilmiştir.

İngilterenin üçüncü protestosu

LONDRA, 1 (A.A)— Alman malûmata göre İngiltere hükûmeti Japon kıtaatının Şanghay'da alelâcele aldıkları tedbirlerden ve beynelmilel mıntakayı askerî hareketleri için uzun bir üs olarak kullanmalarından dolayı Japon hükûmeti nezdinde protestoda bulunmasını Tokyodaki sefirine bildirmiştir.

Bu teşebbüs İngilterenin Japon hükûmeti nezdinde üçüncü protestosunu teşkil etmektedir .

Japonyanın verdiği cevap

TOKYO, 1 (A.A) — Hariciye Nazırı İngiliz hükûmetinin protestosunu kendiisine biraz evvel tevdi etmiş olan İngiliz sefirine verdiği cevapta Japonların Şanghai'da aldıkları tedbirlerin lüzum görülen asgarî haddi tecavüz etmediğini söylemiş ve İngilterenin bu protestosunun propaganda mahiyetinde bir takım asılsız haberlere müstenit gibi göründüğünü ima etmiştir.

Beyaz sarayda bir müzakere

WASHİNGTON, 1 (A.A) — M. Hoover Şanghay vak'aları hakkında M. Stimson, M. Castre, Bahriye Nazırı M. Adams, Harbiye Nazırı M. Hurley, Ordu ve Donanma erkânı harp reislerile müzakerede bulunmuştur.

SON DAKİKA

Tütün kongresi

Ilk içtimada İktısat vekili tarafından bir nutuk irad edildi

ANKARA, 1 (Telefonla) — Bugün aktedilen Tütün kongresinde İktısat Vekili Mustafa Şeref Bey tarafından mühim bir nutuk irad edilmiştir. Vekil B. nutkunda ezcümle demiştir ki:

Tütün, memleketimizde devlet varidatının mühim bir kısmını teşkil ettiği gibi ihraç ettiğimiz eşya arasında da umum yekûnun dörtte biriyle üçte biri arasında olmak üzere büyük bir kısmını teşkil etmektedir. Varidat kısmı bir inhisara bağlanmış bulunuyorsa da iktısadî ciheti kendi haline bırakılmış bir vaziyettedir. Yani tütünün haricî ticareti başı boştur. Bu mürakabesizliğe karşı da haricî ticaret çok muğlak ve girift bir şekil almıştır. Halbuki tütün cülüğümüz haricî ticareti bizdeki ehemmiyeti ve ticaretin muğlak ve girift şekil alması itibariyle başlı başına bir idareye meşgale olacak mahiyettedir. Pazarın ihtiyaçlarını ve istediklerini devamlı bir surette takip etmek ona göre pazarı tutmak ve istihsal ettiğinin sürümünü daima emniyet altında görmek herkesten evvel müstahsili alâkadar eder. Müstahsil pazarın istediğini istihsal edebilmek için kendisiyle pazar arasında en yakın bir bağın teessüsü lâzımdır. Pazar ile müstahsiller arasını ferdî mutavassıtların veya ferdî kazanç gruplarının bağ vazifesini görmesi devri artık geçmiş denebilir. Diğer taraftan keyfiyeti ıslah ile maliyet fiatını indirmelidir. Zirai istihsalde entreprise şeklinin maliyet fiyatını artırdığı muhakkaktır.

Hele içinde yaşadığımız senelerde zirai mahsullerin ve bunlar arasında tütünlerin fiatleri düşmüş olduğundan artık ziraat sahasında ücretli amele kullanarak sermaye işletip temettü temin etmek mümkün değildir. Bu suretle tütün ziraati yapanlara tavsiyemiz sahayı, kendi çoluk çocuğu ile çalışan köylüye bırakmasıdır.

Köylümüz kanaatkâr ve tasarrufe riayetkâr olduğundan istihsalin maliyet fiatının mühim surette indirmeğe muvaffak olacağı tabiidir. Yalnız istihsalde köylülerimize direktifler verilmelidir. Ayni mesai ile ayni sahadan miktar ve keyfiyet itibarile yüksek ve maliyet fiatı itibarile ucuz malı nasıl yetiştireceği, pazar ihtiyaçları bilgisine müstenit olarak köylümüze öğretilmelidir. O suretle ki istihsalin başlangıcından pazar ve halâtın icap ettirdiği mesai bilg bir nizame ve aynı kumandaya u malıdır. Bu neticeyi elde etmek n gibi tedbirler alınmasını ve han yollardan gidilmesini tavsiye edec siniz. Sizden sorduğumuz budı Fakat bir netice için çalışan herha gi bir insan kümesi müsmir mesai bulunabilmek için evvelemirde me leleri tasnif etmek lâzımdır. Bu ta nif konuşulacak meselelerin ruzn mesini teşkil eder ve mesai dağılm mak için o ruzname haricine çıkı maz. Bunu düşünerek İktısat veki leti size şu meseleleri ruzname ola rak tevdi ediyor:

1 — Tütün ziraatinin tahdidi. Z raat için beyanname veya ruhsat u sullerinden hangisinin tercihi lâzım geldiği.

2 — Tütünlerin tağşişinin men' Bu hem dahilde ambalaj sırasında oluyor hem hariçte ecnebi mutavas sıtlar tarafından yapılıyor.

3 — Dahilde inhisar noktasında kaçakçılığa mâni olacak tedbirler.

4 — Tütünlerimizin gerek mınta ka itibarile, gerek umumiyetle tiplerinin vücude getirilmesi.

5— Tütünlerimizin memleket dahilinde işlenmesi.

6 — Tütün ihracatımızın düşmesi esbabı ve ihracatın inkişafı tedbirleri ki bunda tütünlerimizin evsafının iyileştirilmesi, iyi evsafın idamei mevziyeti, maliyet fiatının düşürülmesi gibi tütün istihsaline teallûk eden meseleler de dahildir. Bu çok mühim ve umumîdir.

7 — Tütün ticareti kredisi işi. Bu neticeyi elde etmek için ne gibi tedbirler alınmasını ve hangi yollardan gidilmesini tavsiye edeceksiniz.

Eğer musip görürseniz üç komisyon teşkil edelim; 1 - Tahdit meselesi, tağşiş ve kaçakçılığın men'i. 2 - Tip tesisi ve dahilde işlenme işi. 3 - İhracatın düşmesi sebepleri ve inkişafı tedbirleri ve kredi meselelerile meşgul olur.

Kongrenin mesaisinde muvaffak olmasını temenni ederek sözüme nihayet veriyorum.

Üç komisyon

ANKARA, 1. A. A. — Memleket tütüncülüğünün zer, işletme ve ihraç işlerini tetkik etmek üzere içtimaa davet edilen murahhaslar bugün saat 11 de himayei etfal salonunda toplanmıştır. Tahdit, tağşiş, ihracat ve kaçakçılık mes'elelerini tetkik etmek üzere üç komisyon teşkil olunmuştur.

Nankin bombardıman ediliyor!

ŞANGHAİ, 1 A.A. — Reuter Ajansının aldığı bir habere göre Japon harp gemileri saat 23,25 de Nankini bombardıman etmeğe başlamışlardır.

Iktısadî ve malî hafta

Malî meselelerde ihtisasile şöhret bulmuş bir sima olan ve iki sene evvel hükûmetimizce İstanbula davet edilip düyunu umumiye meselesinde mütaleasından istifade edilen M. Charles Rist, acı kelimelerle Cemiyeti Akvamın malî komitesi azasından Sir Henry Strakosh'a hücum etmiştir, Sir Henry Strakosh bundan bir sene evvel altın komitesine verdiği bir muhtırada fiatlerin sukutu ve onu takip eden felâketlerin mes'uliyetini Banque de France ile Federal Reserve Bank'a yükletiyor ve bunları, hiç bir meşru sebebe istinat etmeksizin, kasalarında altın iddihar etmekle ittiham ediyordu. Ser Henry'ye nazaran altın terakümünün sebebi tamirat tediyatından başka bir şey değildir. Mumaileyh cihan buhranının esbap ve sevaiki hakkında yazdığı son bir makalede bu fikri teyit ve tekrar Fransızları tahtıe etmesi üzerine Mr. Rist galeyana geliyor ve bu iddiayı abes bulduğunu beyan ile bazı İngiliz muktesitlerinin inadı karşısında artık cihan buhranının hakikî müsebbibini teşhir etmek zamanı geldiğini söyleyerek, İngiltereyi gösteriyor ve münhasıran"prestiğe" ini vikaye endişesinden mülhem olarak yanlış bir siyaseti maliye takip etmesi netice sinde bu buhranı yalnız İngilterenin doğurduğunu iddia ediyor.

Bu mütekabil ittihamlar karşısında insan ne düşüneceğini şaşırıyor. Bu büyük muktesitler acaba hakikaten yarayı görmiyorlar mı yoksa gördükleri halde söylemek mi işlerini gelmiyor?

Artık gayri kabili inkâr bir hakikattır ki sınaî denilen Avrupa memleketleri ihtişam devrini yaşadıktan sonra bugün birer "parasite" menzilesine düşmüşlerdir. İngiltereyi misal olarak alalım. Arazisi yalnız 25 milyon nüfusu besliyebilir. Yarım asır evvel nüfusu 25 milyon idi. Sanayiinin inkişaf üzerine nüfusu geçen seneye kadar 47 milyonu buldu. Bu fazla 22 milyonu besleyecek arazisi yoktur; binaenaleyh yiyeceğini hariçten tedarik etmek ıztırarındadır. Fakat bu yiyeceğin bedelini nasıl versin? Masnuat ihraç etmekle. Masnuatını satamazsa ne olur? İşte bu buhran olur. Masnuatını niçin satamıyor? Çünkü dünya artık Avrupalıların çifliği değildir ve her memleket kendi yağı ile kavrulmak istiyor; başka "parasite" leri besleyecek mevki ve vaziyette değildir. Görüldüğü üzere mesele bir nüfus meselesine müncer oluyor; ve galiba Malthus nazariyesi doğrudur.

* * *

Geçen ağustos 1931 iptidasında İngiltere Bankası, Banque de France ve Federal Reserve Bank'tan üç ay vade ile 50 milyon Sterling istikraz etmiş ve vadesinde bunun 20 milyonunu tediye ve 30 miliyonun vadesini 1 şubat 1932 ye kadar temdit etmişti. Piyasanın müşkil vaziyetine rağmen Bankanın, kendi altın mevcuduna dokunmaksızın bu parayı tedarik ve vadesinde temamile tediye edeceğini ilân etmesi, dünya piyasalarında iyi bir tesir hâsıl etmiştir. Maamafih Sterling, altın farikasına nazaran elân yüzde 30 nisbetinde bir tenezzül kaydetmektedir. Mac Donald kabinesi Sterling'in kıymetlendirilmesi veya düşük fiatle tesbiti şıklarından hangisini ihtiyar edeceğini henüz ihsas etmemiştir. Bu kararsızlık Sterling'den hem alacaklı hem de borçlu olanları düşündüriyor. Bazı İngiliz muktesitleri altın esasına istinat etmeyecek olan yeni bir "monnaie impérial" dan bahsediyorlar, fakat bunun mahiyeti henüz anlaşılamamıştır.

Dünyada, bütçesi açık göstermeyen hiç bir devlet hemen hemen kalmamıştır. Başta bir buçuk milyar dolar açıkla cemahiri müttehide geliyor. İşsizlerin adedi altı milyondur. Son üç hafta zarfında iki yüz banka iflâs etmiştir.

İki ay süren uzun ve çetin müzakerelerden sonra "donmuş kredi" lerin vadelerinin bir sene temdidi hakkındaki itilâfname geçen hafta zarfında Berlinde imza edilmiştir. Almanya bir az nefes alacağa benziyor; fakat vaziyeti maliyesi fena olmaktan çıkmamıştır. Bu kış işsizlerin adedi yedi milyona baliğ olacağı tahmin ediliyor. Alman borsaları elân kapalıdır.

Piyasamız

Geçen hafta iyiliğe doğru hafif bir temayül gösteren İstanbul Borsası bir iki günden beri tekrar isteksizdir. Çin - Japon ihtilâfının ihtilâfatı umumiyeyi intaç etmesinden korkuluyor. İngiliz lirasının fiatı franka nazaran 87,84 iken dün akşam 30 santım kadar aşağı geldi, Türk parasile 728 kuruş etmektedir.

Piyasamızda ihracat malı olarak fındık üzerine ufak tefek muamele yapılmakta; İzmir'den de tütün satışlarından mütevellit kambiyo İstanbula gönderilmektedir.

Türkiye Merkez Bankasının son neşrettiği 28-1-932 tarihli bilânçoda gördüğümüz veçhile altın ve döviz karşılığı olarak mevkii tedavüle vazedilen banknot yekûnu takriben 13 milyon liraya baliğ olmaktadır. Banka senedatı ticariye iskontosuna henüz başlamamıştır.

Esham ve tahvilât

Pariste vuku bulacak temaslar hakkında henüz bir haber gelmediği için Ünifiye mütereddit vaziyetini muhafaza etmektedir. Dün akşam 41 ¼ da kapandı.

İstikrazı Dahili muamelesiz 94 dedir.

Anadolu obligasyonları 27,50 aksiyonları da 16 liraya kadar çıkmış iken Aksayı şark haberleri üzerine yarmışar lira kaybettiler.

İş Bankası hisseleri üzerine hafta içinde 9,10 liraya kadar muamele oldu.

Arslan çimentonun fiatı 9 liradır. Bomonti 27,25, Derkos 26,25, Reji de 3,85 ediyor.

Mısır Kredi Fonsiye tahvilât hâmillerinin Şirket aleyhine altın esası üzerine tediyat icrası hakkında açtığı davanın hâmiller lehine intacı beklendiğinden bu tahvilât son zamanlarda aranılmaktadır.

1886 tertibi	148	lira
1903 „	88	„
1911 „	83,50	„

(Kuponsuz) etmektedir.

Türk altını 950 kararlarındadır.

K.H

Japonlar sergimizi beğendiler..

Ekonomi

Japonyada açılan Türk sergisi.

Sergi büyük bir rağbet buldu, Türk malından siparişler verilecek

Japonyada açılan Türk sergisi müddeti hitam bulmuştur. Japonyadan ticaret odamıza gönderilen bir mektupta serginin iki buçuk ay müddetle Japonyanın Mitsokoski, Ojeka, Hiroşina şehirlerinde teşhir edildiği, 300 binden fazla insan ziyaret ettiği zairlere yeni Türkiye hakkında mufassal malûmatı muhtevî risaleler dağıldığı, ticaret erbabının Türk emtiası ithalini tetkik ettikleri bildirilmiş, ve Ticaret odasının gösterdiği nümunelerden dolayı beyanı teşekkür olunmuştur.

Filistinde sergi

Filistinde 7 nisandan 30 nisana kadar ticarî, sınaî bir sergi açılacağı odamıza bildirilmiş ve iştirakimiz rica olunmuştur.

Fındık ihracı

Fındık ihracatının mürakabesine dair olan nizamnamenin sekizinci maddesi mucibince İktisat Vekletinde tespit edilmiş olan ve bir Şubatta mer'iyete giren kuturların tatbikinin yeni bir işara kadar tehiri tensip edilmiştir.

Ihracatımızın tezyidi tedbirleri

Haricî ticaret ofisi ihraç emtiamiz için millî firma tesbiti işini tetkike devam etmektedir.

Millî firma haricî ticaretimiz için çok ehemmiyetli görülmektedir. Millî firma taşıyan ihracat emtiamız ticaret odaları birliğine dahil 27 devletin himayesine mazhar olacağı gibi, ecnebi malları da Türk malıdır diye Avrupa piyasasına arzedilemiyecektir.

Soğan ihracı

Pariste bir ticarethane Adapazarı ve civarından sovan almak istediğini bildirmiştir. Bu ticarethane malın hazır bulundurulmasını istemekte ve istenildiği zaman istenildiği miktar Marsilya veya Havr limanlarında teslim edilmek üzere fiat gönderilmesini talep etmektedir.

Ofis soğan ihraç etmek istiyen ticarethaneleri keyfiyetten haberdar etmiştir.

Mısır ihracatımız

Yunanistanın mısır buhranıyle mücadele etmek için mısır ithalâtından gümrük resmi almamıya karar verdiği malûmdur. Bu karar memleketimizde iyi tesirler yapmıya başlamıştır.

Son bir hafta zarfında yalnız Uzunköprüden 345 bin kilo mısır ihraç edilmiştir. Yunanistana mısır ihracatımız gittikçe artmaktadır.

Fransaya kereste ithalimiz

Fransa hükûmeti kontenjan listesinde Türkiyeden yalnız 13 bin ton kereste ithaline müsaade etmişti. Bu miktar tamamlanmıştır.

Fakat Fransa 932 senesinden evvel ihraç edilmiş olan kerestelerimiz kontenjane tabi olmadığı için evvelce ihraç edilmiş, fakat Fransaya girmemiş olan kerestelerimiz bundan müteessir olmamış, kabul edilmiştir.

Borsa fiatları

Kambiyo	Kapanış L.	K.	S.
Ingiliz lirası	7	28	00
Bir T. Lirasının mukabili			
Fransız frangı	12	00	06
Dolar	00	47	53
Liret	9	53	50
Belga	3	40	13
Drahmi	37	20	00
Isviçre frangı	2	43	87
Leva	62	00	00
Florin	1	17	87
Kuron Ç.	16	08	00
Şiling A.	4	27	14
Pezata	5	83	39
Mark	2	00	05
Zloti	4	25	42
Pengo	3	72	00
Ley	80	26	00
Dinar	26	86	00
Tahvilât	**Kapanış**		
İ. Dahilî	00	00	
D. Muvahhade	41	00	
A. Demiryolu	26	85	
Borsa harici			
Altın	9	50	00
Mecidiye		49	51
Bankınot	2	34	

Arnavutluğun Ankara sefirliği

Murahhas Mehmet Bey Koniçe ne diyor?

Nezir B. in Arnavut sefiri olarak değil, maslahatgüzar olarak şehrimize geldiğini yazmıştık. Balkan Konsejine Arnavutluk başmurahhası olarak iştirak eden Mehmet Bey Koniçe'den bir muharririmiz, Arnavutluğun Ankara sefiri kimin olduğunu sormuştur. Mehmet Bey Koniçe buna şöyle cevap vermiştir.

—" Arnavutluğun Türkiye sefirliği mühim bir meseledir. Sefir olacak zat, Türkçe'yi bilecek, Türkiye'yi tanıyacak, Türk'lerin ahvali ruhiyesine vâkıf olacak, Türkler tarafından sevilecek bir zat olmalıdır. Bu şeraiti nefsinde cemeden münasip bir zatın tayini hükümetinizden yakında istimzaç edilecektir.

Anneler birliğinde..

Himayei Etfal cemiyetine merbut Anneler Birliğinde heyeti idare dün toplanmıştır. Evvelce müracaat eden yirmi beş fakir çocuğa bayramlık elbise verilecektir. Yakında da Süt damlasındaki çocuklara elbise verilecektir. Haricten kimseye

Kaçak sigaralar

Tütün inhisar idaresi muhafaza memurları son bir hafta zarfında yeniden birkaç kaçakçı yakalamışlardır.

Haydarpaşada sahibi meçhul bir çanta içinde on kilo kıyılmış kaçak tütün bulunmuştur. Gene Gebzeli İsmail ağada Haydarpaşada İstanbulda satmağa getirdiği 50 paket köylü sigarası bulunmuştur. İzmitli Mustafa efendiden bir bavulda 7 paketle dört kilo kıyılmış tütün bulunmuştur.

Gene Haydarpaşada Gebzeli Faik efendiden 86 paket köylü sigarası müsadere edilmiştir. Bakırköyde turşucu Mustafa ağa köylü sigarası satarken yakalanmıştır. Pehlivan isminde biri Refet isminde bir arkadaşına 400 paket köylü sigarası getirirken Beykozda yakalanmıştır. Bu kaçakçılar hakkında ki zabıt varakaları polise verilmiştir.

Sis düdükleri

Tahlisiye idaresi Ahırkapı, Fenerbahçe ve Kız kulesinde tesis edeceği sis düdüklerinin konacağı kulelerde bir iki güne kadar faaliyete geçilecektir. Sis düdükleri mayıs ortasında

Spor

Genç millî Takım!

Zeki ve H. Emin Beyler münakaşası çıkmaza girdi..

Futbol federasyonu reisi Hamdi Emin B. geçenlerde Olimpiyat mecmuasına Balkan kupası maçları etrafında bir beyanat vererek millî futbol takımımızın gençleştirilmesi lâzım geldiğini söylemişti. Hamdi Emin Beyin fikri, mevzusuz kalmdığı zaman ortaya atılması mutat bir noktai nazar olduğu için yeni bir şey değildi. Nitekim hiç nazarı dikkati celbetmeden geçecekti. Fakat Fener Bahçe kaptanı Zeki, şimdiye kadar kulaklarını dolduran bu nazariyeye bu sefer cevap verdi. Cümhuriyet refikimizde intişar eden bu cevapta, Zeki Bey hulâsaten diyordu ki:

"— Millî takımın gençleştirilmesi iddiası kadar garip bir fikir görmedim. Bir takım nasıl gençleştirilebilir? Ben bunu anlıyamıyorum. Millî takım kadrosuna girmek meselesi yaşla mukayyet değildir. Bunu oyuncunun kabiliyet ve muvaffakıyet derecesi tesbit eder. Bahusus bugünkü millî takım kadrosunda "ihtiyar,, denecek bir fert yoktur. Mevcut oyuncuların en yaşlısı benim ve otuz dört yaşındayım. Bu yaşın ihtiyarlıkla derecei alâkası izaha muhtactır. Bütün oyuncular birer buçuk saat koşan ve çalışan oyunculardır.

Efkârı umumiyeyi hassas zamanlarında avlamak istiyen bu iddialar herkesin hevesini ve izzeti nefsini kırıyor. Hiç kimse Millî takıma zorla girmemiştir. Bizi yine bu federasyonun erkânı ve antrenörü davet etmiştir.

Eğer Millî takımı genç oyunculardan teşkil etmek gayesi takip ediliyorsa, yapılacak şey genç elemanlar yetiştirmektir. O zaman mevkiimizi memnuniyetle onlara terkedeceğiz.,,

Zeki Beyin bu cevabına mukabele olmak üzere, futbol federasyonu reisi Hamdi Bey, dün ikinci bir beyanat verdi. Futbol federasyonu reisinin, bu beyanatı kâfi derecede tatminkâr değildir.

Ayni zamanda bu cevap kısmen Zeki Beyin noktai nazarını takviye ediyor, kısmen de şahsiyat sahasına girmiş bulunuyor. Halbuki ortada izaha muhtaç şu noktalar var:

1 — Millî takım nasıl gençleştirilecek?

2 — Bugün ihtiyar denen elemanları istihlâf edecek ayni kabiliyette oyuncular var mı?

Bu noktaların tenviri lâzım gelirken konuşmanın bambaşka bir yola dökülmesi bu münakaşanın da bir çıkmaza girdiğini göstermektedir.

(Mıntaka Fener bahçe sahasını boykotmu edecek.)

Kadıköyündeki eski İttihat spor sahası Fener Bahçe klübü Defterdarlıktan isticar etmişti. Bir taraftan atletizm federasyonunun bu sahaya yaptırdığı muntazam 400 metrelik koşu pisti diğer taraftan Fener Bahçe klübünün bu pist içine yeniden tesviye ettirerek yaptırdığı futbol sahası bu eski klübü temiz ve asri bir şekle sokmuş ve tribünler de tamir edilince güzel bir hale getirmişti.

Ahiren aldığımız malûmata göre İstanbul mıntakası Fener Bahçeye müracaatla nizamname mucibince bu saha hakkında bir taahhütname vermesini ve vermezse hakkında ahkâmı nizamiye tatbik olunacağını bildirmiştir. Şimdi klüple, mıntaka arasında bu yüzden uzun bir muhabere başlamıştır. Tatbik edileceği makamı tehditte yazılmış olan ahkâmı nizamiye ittifak nizamnamesinin 224 üncü maddesinde musarrahtır. Bu madde de ise "mıntaka merkezi, mukavele ahkâmını tatbik etmiyen veya mukavele akdine yanaşmıyan idman mahallerini boykot etmek salâhiyetini haizdir,, denilmektedir. Evvelemirde bu saha Fener klübüne ait olduğuna ve Fener klübü de mıntakaya merbut müseccel bir klüp bulunduğuna nazaran Kadıköydeki sahayı ondan ayrı addedip kendisinden ittifak nizamatını tanıyacağına dair taahhütname istemek gariptir. Mukavele aktine gelince, Fener klübü bu mukavelenin aktine hazır olduğunu söylemektedir. Kaldı ki, Fenerbahçe klübü yaptırmış olduğu pistten dolayı Türkiye atletizm heyetine verdiği bir taahhütname ile sahanın bu kısmını federasyonun emrine bırakmıştır. Şu halde bu saha kısmen de atletizm federasyonuna bağlıdır. Bizim anlıyamadığımız nokta şudur:

Bir klübün elinde böyle mınta-

lât çıkarmak mı, yoksa işini teshil etmek mi lâzımdır.

Zannediyoruz ki; spor teşkilâtının mıntakaların, idman heyetlerinin hikmeti vücutları, bu gibi sahalarda zorluk göstermek, boykot vermek değil, onları çoğaltmaktır. Anlaşılan, mıntaka heyeti, Taksim stadyomundaki lik maçlarından çekilen Fenerlilerin Kadıköyünde kendi başlarına bir spor hareketi yapmasını pek hoş görmüyor. Neden?,..

Acaba bu işin sonunda da yeni bir

Mahkemelerde

Kızın cihazı götürülürken kardeşinin cenazesi yere seriliyor

Arnavut kızının evlenmesine niçin bu facia karıştı?

Hakkı ve Hacı isminde Arnavut tebaasından Kolonyalı iki kardeş, Ağırceza mahkemesi huzurunda hesap vermektedirler. Hakkı ve Hacı Celâl isminde İşkodralı bir genci öldürmekle maznundurlar. Cinayete sebep, Hakkının Celâl Ef. nin hemşiresi Zeynep hanımla, evlenmek istemesi ve kız kendisine verilmeyince kapıldığı teessürün sevkile kendi iddiasınca buna mâni olan Zeynebin biraderine karşı derin bir kin beslemesidir.

Dava evrakına nazaran Hakkı, Celâl Ef. yi biraderi Hacı ile müştereken öldürmüşlerdir. O gün Celâl Ef. nin evinden Zeynep Hanımın çehizi kaldırılıyormuş. Celâl Ef. kırılacak bazı eşyayı kapının önünde ara baya yerleştirmekle meşgulmüş. Hakkı ve Hacı, evleri yakın olduğu için bu hazırlığı görmüşler. Hacının derhal tepesi atmış. Kardeşi Hakkıya....

— Artık her iş bitti... bak, çehiz gidiyor... demiş ve derhal beraberce sokağa çıkmışlar. Hacı, önden gidiyormuş. Celâl Ef. nin yolunu keserek, arnavutça:

— Ulan, daha iki gün bekliyemedin mi? diye haykırdıktan sonra silâhının tetiğini çekmiş, altı el ateş ettikten sonra Celâl Ef. kanlar içinde inliyerek yere yuvarlanmış. Katilin kardeşi Hakkı, Celâl Ef. nin hâlâ ölmediğini görünce o da silâhını çekerek içindeki üç kurşunu zavallı gencin üzerine boşaltmış.

Maktulün annesi Ayşe H. ağlayarak dışarı fırlamış. Fakat ölmek üzere bulunan oğlu ile bir tek kelime dahi konuşamamış.

Zabıta çok geçmeden katil Hakkı ile Hacıyı yakalamış ve mahkemeye sevketmiş. Dün Hacı ile Hakkının Ağırcezada ilk duruşmaları yapıldı.

Maktul Celâl Ef. nin annesi Ayşe H. davacı mevkiinde idi.

Reis, kendisine bazı sualler sordu. Ezcümle:

— Hakkı, sizin kızınızı istedi mi idi? dedi.

Ayşe H. cevap verdi:

— İstemişti.

— Niçin vermediniz?

—Hakkı, tanıdığımız bir aileden değildi. Onun için ret cevabı verdik.

— Peki, vak'a nasıl oldu bakalım?

—Efendim, o gün kızım Zeynebin çehiz sandıklarını hazırlayorduk. Güvey olan Ali Ef. nin evinden iki erkekle iki kadın çehizi almak için bizim eve gelmişlerdi. Oğlum Celâl, aynalı dolabı arabaya yerleştirmek için aşağıya inmişti. Araba yola düzülünce o da sokağın başına doğru yürüdü. Beş on adım atar atmaz Hacı, karşıdan göründü. Oğlumun üzerine yürüyerek bir şeyler söyledikten sonra silâhının çıkarıp ateş etti. Ben bayılacak hale gelmiştim. Olduğum yere düşmüşüm. Gözümü açtığım zaman üç el silâh daha patladı. Bunları Hakkının attığını görmedim."

Sıra maznunların isticvabına gelmişti.

Hakkı türkçe bilmediğini iddia ettiği için avukat Şefik B., tercüman intihap edilerek isticvabına başlandı.

Hakkı, Celâlı kendisinin öldürmediğini, o gün yanında silâh bile olmadığını söyledikten sonra dedi ki:

— Ben Zeynebi seviyor, kendisile evlenmek istiyordum. Zeynep, benden sık sık para alırdı. Kendisini aylarca besledim. Celâl o zaman askerde idi. Askerliğini bitirince evleneceektik. Fakat kızı arzusuna rağmen Ali isminde birile evlendirdiler!

Müteakıben maznunlardan Hacı isticvap edildi. Hacı da cinayeti inkâr ediyordu.

Gelmiyen şahitlere tebligat için muhakeme başka güne bırakıldı. M. S.

İhtısas hâkimleri

Memleketin muhtelif merkezlerinde teşkil edilmekte olan ihtisas mahkemesi hâkimlikleri için şehrimiz Adliye erkânından bazı zevata teklifler yapılmıştır. Kendilerine ihtisas mahkemelerinde hâkimlik teklif edilen bu zevattan ekserisi itizar etmişlerdir.

İstanbul ihtisas mahkemesi hâkimliğine henüz kimse tayin edilmemiştir.

Bir yankesici

Cemile H. isminde bir kadının çantasından altmış lira parasını aşırmak ve polise hakarette bulunmakla maznun sabıkalı kadın yankesicilerden Muzaffer'in dün ikinci cezada muhakemesine başlandı. Muzaffer Cemile H. ın 60 lirasını aşırdığını inkâr etti:

— Bir kere sabıkalıyız ya.... Nerde kimin parası çalınsa gel Muzaffer, gel Zehra...

Okunan dava evrakına nazaran Muzafferin yankesicilikten beş altı mahkûmiyeti vardır. Bazı sahitler dinlendikten sonra Müddeiumumî Muzafferin mahkûmiyetini istedi. Davacı Cemile H. ın celbi için muhakeme başka güne bırakıldı.

Kâzım Pş. Hz.nin refikaları geldi

Tedavi için Viyana'ya gitmiş olan B. M. M. Reisi Kâzım Pş. Hz. nin refikaları Hanımefendi dün şehrimize avdet etmişler ve istasyonda Kâzım Pş. ile meb'uslardan bazı zevat tarafından karşılanmışlardır.

Kalender yurdu kapatılacak

Himayeietfal cemiyeti kaza kongreleri bitmek üzeredir. Bu ay zarfında İstanbul Vilâyeti Kongresi toplanacaktır. Himayeietfalin Kalender'deki yurdunda bulunan öksüz çocukların devlet mekteplerine dağıtılarak cemiyetçe tahsil-masraflarının tesviye edilmesi ve yurdun kapatılması teklif edilmektedir. Bu hususta kongrede bir karar verilecektir.

Ölü soyucular!

ADAPAZARI — Geçenlerde İstanbulda vefat eden sayılı zenginlerden Arap zade Sait Beyin cenazesi, vefatı günü buraya nakledilmiş ve burada gömülmüştü. Birkaç meçhul adam, merhumun ağzında plâtin dişi bulunduğunu her nasılsa öğrenmiş ve mezarını açıp bu dişleri alma ğa teşebbüs etmişlerdir. Fakat hırsızlar vakit ve zamanile görülerek üzerlerine gidilmiş, fakat gecenin karanlığında kaçmıya muvaffak ol-

Bayram..

İstanbul müftülüğünden:

Sadakai Fıtır

	Alâ K	Orta K	Edna K
Hurma	208	00	00
Üzüm	185	156	78
Arpa	16	15	13
Buğday	12	10	8

3 şubat 1932 çarşamba akşamı (perşembe gecesine) müsadif ramazanı şerifin yirmi yedinci gecesi leylei kadir, 8 şubat 1932 pazartesi de Bayram olduğu ilân olunur.

Bayram namazı

Ezani saatle	2	07
Gurubi saatle	7	40

Vilâyette

Metruk Emlâk

Ihbarların çoğu doğru değil

Ihbariye almak için son zamanlarda defterdarlığa metruk emlâk ihbarları çoğalmıştır.

Fakat yapılan tetkikat neticesinde bunların hemen ekserisinin metruk olduğu malûm olup evvelce vaz'yet edilmiş emlâk olduğu anlaşılmıştır.

Maaş verildi

Şubat umumî maaşı dün verilmiştir.

Poliste

Denizde Bir ceset

Nasıl vefat ettiği tahkik ediliyor

Salacık iskelesi ile Harem arasında balıkçılar bir kadın cesedi görmüşler ve polise haber vermişlerdir. Bu cesedin üzerinden hüviyetine ait bir vesika çıkmamıştır. Yaşı 35 kadardır ve üç dört günden beri denizde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Cesedin üzerinde bazı bereler görüldüğü için morga kaldırılmıştır. Morkta cesedi gören bir zat bunun şehit Yakup Bey zevcesi Gülçehre Hanım olduğunu söylemiştir.

Tahkikata devam olunmaktadır.

Bir kadın da yandı

Kurtuluş Damga sokağında oturan elli yaşında Madam Olga mangal başında ısınırken mangala düşerek el ve ayaklarından yanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

Metresinin yüzünü kesti

Kasımpaşa'da Camii Kebir mahallesinden Mustafa kızı Nuriye Hanım geçerken karşısına dostu şoför Mehmet Efendi çıkarak yüzünü ustura ile kesmiştir. Şoför yakalanmıştır.

Bir cerh

Evvelki gece Hasköyde bakkal Yuda yoldan geçerken önüne sabıkalı Fethi çıkmış ve bıçakla ağır surette yaralamıştır. Fethi yakalanmıştır.

Hesap yüzünden

Galata amele usta başısı Temel ve ameleden Mehmet Efendiler Londra birahanesinde içmişlerdir.

Fakat hesap verirken garson Kadri Efendi ile aralarında kavga çıkmıştır.

Bunlar garson Kadri Efendiyi döğmüşler. Bu esnada gelen zabıta memurlarına da tecavüz ettiklerinden yakalanmışlardır.

Sirkat

Kasımpaşa'da Camii Kebir mahallesinde Mehmet Efendinin evine hırsız girerek bazı eşya çalmıştır.

Yangın başlangıçları

Taksim'de Hocazade sokağında 14 numaralı Alyon apartmanının birinci katındaki dairede sobadan ateş çıkmış ise de söndürülmüştür.

Pangaltı Meyva sokak Madam Marinin mutasarrıf olduğu evdeki sobadan ateş çıkmış ve söndürülmüş

Mübadelede

Komisyon dün Toplandı

Istifa eden umumî kâtibin yerine başkası tayin edildi

Muhtelit mübadele komisyonu heyeti umumiyesi dün öğleden sonra M. Holştat'ın riyasetinde toplanarak geç vakte kadar müzakeratta bulunmuştur.

Içtimada, Komisyon umumi kitabetinden M. Vurfbayn'in istifa ettiği bildirilmiştir.

Mumaileyh, ay sonunda memleketine gidecektir. Komisyon umumî kâtipliğine Gümilcine'deki 9 uncu Tali Mübadele Komisyonu Reisi M. Görter tayin edilmiştir.

Dünkü içtimada, şehrimizdeki 6 mcı Talî Mübadele Komisyonun faaliyeti de tetkik edilmiştir. Heyeti umumiye, bu ay sonunda, talî komisyon memurları arasında bilâ tazminat yeniden bazı tenkihat yapılmasına karar verilmiştir.

Heyeti umumiye, büroların faaliyetine dair gelen raporları da müzakere ederek dağılmıştır.

Komisyonun kömür masrafı

Muhtelit Mübadele Komisyonu binasındaki kalorifer için bu kış zarfında da 55 ton maden kömürü sarfedilmiştir. Bu kömürlerin bedeli 935 lira tutmuştur.

Beyoğ'unda tahrir işleri

Tahriri müsakkafat komisyonlarının Eminönü ve Beyoğlunda faaliyete başladıklarını yazmıştık. Beyoğluna tefrik edilen komisyonlar arasında tebeddüller olmuştur. Şerif Beyin riyasetindeki 18 inci komisyon Beyoğlu merkez nahiyesine, Reşat Beyin riyasetindeki 19 uncu komisyon Taksim nahiyesine, Nafız Beyin riyasetindeki 9 uncu komisyon Şişli nahiyesine, İbrahim Etem Beyin 6 numaralı komisyonu Hasköy nahiyesine, Cevdet Beyin 28 numaralı komisyon Kasımpaşaya, Tahsin Beyin 26 numaralı komisyonu Galata nahiyesine tayin edilmişlerdir.

Anadoludan üç komisyon daha gelmiş ve komisyonların adedi yirmi üçe iblâğ edilmiştir.

Haliç şirketinin vaziyeti

Haliç şirketinin vaziyetini tetkik edecek olan tarife komisyonu bugün Deniz Ticaret müdürlüğünde toplanacaktır.

Fırtına dindi

Akdeniz ve Karadenizde fırtına zail olduğu için, limanlarda kalan vapurlar peyderpey şehrimize gelmektedirler.

Mithat Bey

Ticaret Odası reisi Mithat Bey İstokholmdan gelmiş, Ankaraya gitmiştir.

Yeni bir servis

Sirkeci ile Koca Mustafa Pş. arasında yeni bir otobüs servisi tesis edilmiştir.

9 Şubat Matbuat balosu

İstanbulda en güzide sınıfa mensup davetlilerin toplanacağı matbuat balosunun mükemmeliyetini temin hususunda her şey hazırlanmıştır. İstanbul Matbuat Cemiyetinin bu sene 9 şubat akşamı vereceği balo her sene vermiş olduğu balolardan hiç aşağı kalmayacak, belki daha parlak olacaktır. Balo Maksim salonlarında verilecektir. Yerli malı satan tacirlerimiz çok güzel hediyeler vermek suretile balonun mükemmeliyetini temin hususunda kıymetli müzaheretlerini vadetmişlerdir. Bu hediyeler davetlilere hiç bir bedel mukabili olmak ızın tevzi edilecektir. Kotyonlar mükemmeldir.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

2 ŞUBAT 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon: 24310,9,8.

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden alınan malûmata göre bugün hava ekseriyetle açık olacaktır. Rüzgâr poyrazdan kuvvetli esecektir Dünkü hararet en çok 3 en az 0 kaydedilmiştir.

Ramazan 25

Vakitler:	S D
Güneş	7,10
Öğle	12,28
İkindi	15,09
Akşam	17,26
Yatsı	18,59
İmsak	5,28

FELEK

Birer birer kadın mı oluyorlar?..

Dikkat ettim:

Kronik yazan, hikâye yazan muharrirler arasında garip bir hastalık var. Bunlar birer birer kadın oluyorlar.. Şaşmayın! İşte size misallerini zikrediyorum..

Burhan Cahit = Ayten Hanım.

Vâlâ Nurettin = Hatice Süreyya Hanım.

Mahmut Yesari = Hanife molla.

Topluiğne = Sacide Mukades Hanım.

Biz böyle her gün bir muharririmizi cinsi lâtife karışmış görürsek halimiz ne olur?. Geride kalan Peyami, Abidin Daver, Selâmi İzzet, Elif Naci gibi arkadaşlar kendilerini sigorta ettirseler iyi olur.. Kim bilir, belki bu da grip gibi bir salgın dır ki; alâimisema altından geçmiş gibi insanın cinsini değiştirir..

Ilânı harp edecek!

Ne garip memleket! Çinden bahsetmek istiyorum. Japonya ya ilânı harp edeceklermiş.. Düğün olacak gibi, evvelâ dünyaya haber veriyorlar.. "Biz Japonya'ya ilânı harbedeceğiz" Vakıa şimdiye kadar ilânı harbetmedim amma, edenleri gördüm.. Böyle evvelden haber vererek harp ilân edilmez. İlânı harp yıldırım düşer gibi patlar.

Nasıl tanıtıyorlar

Bir muharrir arkadaşa bir hanım kızdan bir mektup gelmiş.. Hanım kız bu mektubunda muharririn şahsı hakkında kendisinden malûmat istiyor "ne tipte ve ne ahlâkta bir adamsınız? Rica ederim gazetede bana yazınız,, diyor. Merak bu ya! Bazısı da muharririn şahsı hakkında merak besler. Lâkin böyle gazete sütununda cevap beklemek pek "eksantrik" olur..

Bu hanım kız, muharrire yazdığı mektubun köşesine şu kelimeleri ilâve etmiş "beni merak ederseniz, kumral ve orta boyluyum. Sikletim (57) kilo."

Nasıl?.. Ne isim var, ne meslek var. Ne adres... Renk, boy ve ağırlık!.. O muharrir bana dedi ki:

İşim olmasaydı bu hanımın adresini öğrenir, kendisine yazardım :

"Bu yaz güneşte biraz esmerleşiniz!. Sikletinizden de üç dört kilo daha inmelisiniz?.."

FELEK

Yeni neşriyat

Yeni Rusya

(Falih Rıfkı'nın en son kitabı)

İnkılâpçılık şevkini bozguncu bir vebanın farelerine kemirtmemiş olan nadir münevverlerimizden biri de Falih Rıfkı'dır. Eğer o da, inkılâbımızın daimî bir akış halinde olan davalarını milli hudutlar içinde teessüs etmiş bir demokrasi idaresinden ibaret görse idi, hiç şüphe yok ki, hemen her kitabında nefretle reddettiği "normal" i ve hâdisatla oportünistçe badaşmayı, o da özliyecek ve o da onlara, dona kalmış bir çobanın gocuğa bürünmesi gibi, bürünecekti. Fakat Falih Rıfkı, önde yürümesini bilen, çünkü Türk İnkılâbının harpsonrası hareketleri arasında en dinamik ve en özlülerinden biri olduğuna inanan arkadaşlardandır.

Fransız inkılâbı klişesi altında bellediğimiz büyük tarihî devir, 1770 ten 1848 e kadar yani aşağı yukarı 3 çeyrek asra şamil mütemadi kaynaşmaların, çözülmelerin ve şekilleşmelerin potasına çanak olmuş olan bir devirdir. O beyaz ateşten farksız potanın içinde Napolyon gibi serkeş cisimler bile, bir şeker tanesi gibi eriyip gitmiş ve nihayet yeni cemiyet, yeni kalıplara dökülmüştü. O büyük ve kanlı ameliyenin de Hobbes'ten Rousseau'ya kadar bir takım nazariyecileri ve Robespierre'den Korsikalı'ya kadar bir takım ameliyecileri vardı. Fakat bütün bunlar, asıl işin, İngiltere'de doğan sanayi inkılâbının bütün eski sosyal kalıpları parçalıyarak Garp Avrupasında teessüs etmesinin, bir takım zorlu ve devimsi fikir ve hareket hamlecileri idi.

Cihan harbi, yerini harpsonrası hareketlerine devrederek bitti. Türkiye, bu hareketlere müstakillen iştirak etmiş ve umumi akışa kendi sübjektif iradesini katmak mevkiinde bulunmuş bir memlekettir. Eğer dokuz seneden beri, Türk münevveri, bu hususiyete inanmak cesaretini göstererek bunu, hem kendine hem de diğer kendi gibi milletlerin münevverlerine iyzah etmek vazifesini başarmış olsaydı... bugün, ne Türkiye'de bir fikir durgunluğundan şikâyete mahal olacak, ne de Türkiyemiz, harpsonrası hareketlerine iştirak etmiş bir millet olarak kendinden en az bahsedilen bir memleket vaziyetine düşecekti.

Hiç bir iktısatçı, cihan buhranı adı verilen hâdisenin gelip çatacağını, Dumlupunar'ı yapanların kat'î ifadesi ile haber veremedi. Türk münevveri, Dumlupunar'ın hakikî mânasını idrak etmiş olsaydı; bidayette bir haydut yatağı gibi afaroz ettikleri Moskova'yı şimdi heyetler halinde ziyaret edip beş senelik plân hakkında ağız dolusu malûmatı çuvallar dolusu kitaplara tıkıştırarak kendileri hakkında acayip "autokritik,, ler hevesine kapılmış olan firenk münevverleri için, Ankara'nın söylediği söz, Moskova'nınkinden hiç de zayıf olmıyacak, bilâkis ondan daha esaslı ve daha mukni olacaktı.

Fakat Türk münevveri, beride kendi etinin şerhalarından fışkıran kanlar pahasına büyüttüğü bir inkılâbı, gitti Garp'ın sararmış kitapları ile iyzah etmeğe kalkıştı. Ve onu, bir nazariye çıkmazına soktu. "Efendiler, medeniyet inhisarcılığına artık nihayet veriyoruz. Cihanın her noktası, cihanda her millet, medeniyet istiyor, medeniyetin şartı olan ve şu sizin sıkı sıkıya yalnız kendinize hasrettiğiniz ve inhisarını bütün bir sistemle sigortaladığınız tekniği istiyor. Onu vereceksiniz, yoksa, işte Dumlupunar, işte ilk isyan.." diye haykıramadı. Ve, beceriksizliğimizden medet umarak iktısadî istiklalimizi tahakkuk ettirmek azminde bulunmamızı sırıtarak karşılıyanları inkılâbımızın müdevven fikriyatı ile sersemleterek, o sırıtmalarını, avurtlarının bir tarafından bir eski pabuç gibi sarkıtamadı.

İşte Falih Rıfkı, Türk münevverinin bu günahını yakından bilenlerden biridir. Bir Ankaralıdır. Her Ankaralı münevver gibi, genç inkılâbımıza dinamizmini yeniden aşılıyabilmek için çırpındı ve "Faşist Roma...,, ile oradaki harekete, «Yeni Rusya» sı ile de komşu memleketteki harekete doğru olmak üzere iki pençere açtı. Cihan harbini takip etmiş olan hareketlerin hiç bir tarafta durmadıklarını, bilâkis mütemadî bir akış içinde bulunduklarını göstermek ve bizim hareketimizin de donup kalıplaşmamak için akmak, gelişmek ve çalâkisini gençliğinden alan hamlelerle bütün gayelerine noksansız olarak varmak ıztırarında olduğunu işaretlemek istedi.

Kitaplarının hemen hepsinde, şuna benzer bir cümle vardır: "Yeni cihan, inkılâp yapabilmekte öncü olmuş milletlerindir. İnkılâp yapmış olmak ve inkılâbın heyecanından kuvvet almak, milletler için günün nadir bahtiyarlığıdır. Biz, bu bahtiyarlar arasındayız, Bundan istifade etmesini bilelim."

Falih Rıfkının "Yeni Rusya,, sında, her şeyden fazla, «inkılâpçılık şevki» ni bulmağa ve tatmağa çalışınız. İnkılâbımızın korundan, ancak o şevkten doğabilen alevi parlatmak için, ne lâzım ise, Türk münevveri yapmalıdır. O korun deşilmesi, münevver elinin yanması pahasına da olsa, eski gür sesini bulmak için çolak kalmış münevver, elbette ki hattâ manikürlü tırnaklı bir dilsiz delikanlıya müreccahtır.

Türk münevverinin de sesi duyulmalı, cihanın bu gidişinde onun da narası çınlamalıdır ki, duvarlarının arkasında bunalakalmış bir çok milletler, bize doğru pençere açmak ihtiyacını duysunlar. Dünyada bugün, yalnız inkılâp yapmış milletler konuşuyor. Türkiye, inkılâp yapmıştır. Niçin susuyor?

Burhan ASAF

İRTİHAL

Serezli Yusuf Paşa ahfadından mütekaidini ümerayı asekriyeden merhum İhsan Beyin oğlu Siyavuş İhsan Bey vefat etmiştir. Cenazesi 2-2-932 Salı günü saat 10 da Yerebatanda Sağlık Yurdundan kaldırılarak namazı Üsküdar Yeni camide öğle vakti eda edilecektir. Cenabı hak mağfiret ve ailesine sabrı cemil ihsan buyursun.

Hikâye

Yeni bir tip

Eskiden de belki vardı amma, son zamanlarda nazarı dikkati celbedecek kadar çoğaldı. Denebilir ki, ikıtsadi buhran ortaya yeni bir kazanç ve maişet mesleği çıkarmıştır. Bu meslek, para sarfetmeden geçinmek yoludur. Doktoru, avukatı, bakkalı, kunduracısı, hülâsa her meslek erbabı yaptığı iş mukabilinde para alır ve onunla geçinir. Bu yeni meslek sahiplerinin «geçim» mukabilinde temin ettikleri yegâne şey sadece «mevcudiyet» lerini göstermektir. hemen hepsi de sözünden, sohbetinden — bıkıncaya kadar — zevk alınır zeki insanlardır .

Her memlekette bu meslekten mebzulen yeni yeni «erbap» yetişmektedir. Lokantada, birahanede, barda, tiyatroda, hep onları görürsünüz. Uzaktan bakınca: «Nasıl yaparlar? Nasıl bu masrafın altından kalkarlar?» diye düşünürsünüz. Halbuki bu adamların çoğu iş güç sahibi, binaenaleyh kazançları olan insanlar da değildir. O halde bunlar prens gibi böyle parasız nasıl yaşarlar?

Bir söz vardır: «İstisna olmasa, kaidede olmazmış.» İşte sizin fikriniz kaide çerçevesinden dışarıya çıkmayan bir düşüncedir. Halbuki siz kaidenin «istisna» sını unutuyorsunuz.

Yahut siz: «yer yüzünde budala olmasa, zeki de olmaz» diyebilirsiniz.

İşte böyle bir adamın hikâye şeklinde kaleme alınmış hayatı:

Daha dünyaya gelirken, anasının karnından bir saat evvel fırlayıp çıkıyor. Ebe sonradan geliyor amma, çocuk artık doğdu. Demek ki, ebe gelmeden de doğmak mümkün oluyormuş, o halde ebeye ne diye para verilsin?

Bu çocuk büyümeğe başlıyor. Ebeveyni sanki bilmişler gibi «Yunus» diye bir isim takıyorlar. Vapurlarda bilet parası vermeden kaçak seyahat edenler vardır ya, Hazreti Yunus işte bunların piridir. O da balığın karnında bedava seyahat etmedi mi ya? Ne ise, bu çocuğa Yunus diye isim takıyorlar.

Yunus daha o yaşta müthiş iştahalı! Anasının sütü yetişmediği için, ayrıca bir de emzik alıyorlar. Fakat Yunus emziği şiddetle reddedince, bu defa sağlam yapılı bir sütnine bulmak zarureti hâsıl oluyor.

Bir çocuğu dünyaya gelmiş irimeli bir köylü kadını buluyorlar. Yunus bu memelere öyle sarılıyor ki, zavallı kadın kendi çocuğunu emzirmiyor. Emziremeyince de, evvelce alınıp ta Yunusun reddettiği emziği kadının çocuğuna veriyorlar.

Bidayette köylü çocuk, yeni gelen yabancı çocuğa dehşetli kızıyor amma, ne yapsın? Daha konuşacak, derdini anlatacak yaşta değil.. Fakat konuşup ta kinini izhar edecek çağa geldiği zaman, Yunus hemen kendisini teskin ediyor:

— İki kardeş gibi uslu uslu yaşayacak yerde, neden surat asıyorsun, anlamıyorum. Ayol, biz süt kardeş değil miyiz?

Ötekisi şöyle cevap veriyor :

— Sahi, orasını düşünmemiştim.

O dakikadan itibaren de Yunusa karşı derin bir muhabbet besliyor. Kardeş muhabbetinden fazla. .

Aylar geçmekle beraber, Yunusun zekâsı da bileniyor. Meselâ hiç bir zaman ne anası, ne babası Yunusa bir oyuncak almak ihtiyacını hissetmiyorlar. Çünkü kendi yaşındaki arkadaşlarının oyuncakları, ona da kâfi geliyor.

Dört yaşına geldikten sonra, bir kaç sene geçtiği halde Yunus bir türlü büyümüyor. Hep dört yaşında! Sebebi basit! Tramvayda trende anasının kucağında seyahat ederek bilet parası vermemek için. .

Nihayet liseye giriyor. Verilen vazifeleri, çalışkan arakadaşlarının haberleri olmadan, omuzlarının üstünden şöyle göz kuyruğu ile bakarak, mükemmelen kopya ettiği için hocalarının da gözüne giriyor. Onu bakikaten derslerine çalışan talebeden addediyorlar.

Nihayet Yunus hayata atılmak için liseden şehadetname alıyor ve çıkıyor. En iyi terzilerden kredi ve saire ile en şık kostümleri yaptırmak hünerini bildiği için, az zaman için de zarafeti ve şıklığı ile her yerde nazarı dikkati celbediyor. En tanınmış adamlar ve kadınlarla tiyatrolara, sinemalara barlara ve lokntalara giriyor. Tabiî, masrafı ona gördürecek değiller ya.. Sadece «mevcudiyeti» kâfi !

Yunus yirmi yaşına geliyor. Genç fakat fakir bir kıza abayı yakmıyor mu? Eyvah! Şimdi ne olacak? Yunus, en müvazeneli insanları bile şaşırtabilecek olan bu noktada işin kolaymı buluyor. Kızı budala gibi anasından ve babasından isteyecek yerde, bir yolunu bulup onu süt kardeşi ile evlendiriyor. Süt kardeşi de o zamana kadar meselâ bir fabrikanın muhasebe şefi olmuş. Onlar evleniyorlar, Yunus ta sadece aile dostu olarak kalıyor.

Zaman yürüyor. Yunus askerliğini bitirdikten sonra yine alargada! Anası, babası, oğullarının biraz para kazanacak bir san'at öğrenmesini temin edebilmek için ne yapacakları nı bilmoyarlar :

— Yavrum, bu senin halin böyle ne olacak? diyorlar.

Yunus tereddütsüz cevap veriyor:

— E canım, ben de sizden boğazınızı sıkarak para istemiyorum ya...

O sırada mühim bir hâdise! Emzikle büyüyen diğer bir çok çocuklar gibi, sıhhati nazik olan sütkardeş, bir gün kısa bir hastalığı müteakip gümleyip, gidiyor. Karısı da dul ve yalnız kalıyor.

Bir müddet böyle geçiyor. Yunus ne yapıp, yapıp dul hanıma zengin ve ihtiyarca bir koca buluyor. Şu da kika vaziyeti böyle.. Zengin ihtiyarın ahbaplarile de içli dışlı ahbap olduğu için, eski yeni dostlar bir arada, yine her zaman şık, yine her zaman lokantada, barda ve tiyatroda..

SİNEMALAR

▶ Yarın akşam

ELHAMRA SİNEMASINDA
KAÇAKÇILAR
2 inci Türk Filmi Takdim edilecektir.
Rejisörü: Ertuğrul Muhsin
FERİHA TEVFİK Hanım ile DARÜLBEDAYİ'in en iyi artistleri tarafından temsil edilmiştir.
Şark musikili, Türkçe Sözlü ve Şarkılı Film

Alenî teşekkür

Topkapı Türk fıkaraperver hayır müessesesinden:

Senelerdenberi her vesilede müessesemize hayırlı ve kıymetli yardımlarını esirgemeyen şekerci Cemil Bey tarafından bu sene de ramazan da 25 fakir aileye tevzi edilmek üzere makarna, reçel, fasulye teberru edilmiş, ayrıca on çocuk ilbas olunmuştur.

Gene her sene müessesemize yük sek teberruatta bulunmakta olan Büyükçarşı esnafı cemiyeti tarafından bu sene de müessesemize beş yüz yetmiş parça tuhafiye, kavafiye eşyası ve ayrıca üç bin beş yüz yirmi kuruş teberru edimiştir.

Sultanhamamın'da manifaturacı Salih zade Mustafa Asım B. tarafından bir top kadife hediye edilmiştir. Bahçekapı'da trikotaj fabrikası sahibi Reşat ve mahdumu Hüseyin Fehmi Bey tarafından 5 hırka 55 çocuk eşyası hediye olunmuştur.

Bayram günü sokakarda çırılçıplak anasız babasız yavruları düşünerek bu alicenabane teberrulara teşekkür ederken halkımızı anasız babasız çocuklara yardım için teşvikkâr neşriyatta bulunan kıymetli matbuatımızın da bu hususta kimmetlerine bilhassa arzı teşekkür ederiz.

Yarın akşamdan itibaren GALA olarak
MELEK SİNEMASINDA

CEHENNEM MELEKLERİ

Hava muharebesinin tarzı cereyanının hayalî bir surette tasvir ve iraesidir. Amerikada DOKUZ AY mütemadiyen gösterilen bu film hasılât rekorunu kırmıştır.

Kısmen renkli olan bu muazzam eseri önümüzdeki cumartesi akşamından itibaren

OPERA ve ARTİSTİK

sinemalarında göreceksiniz.

PARA Senelik taiz komisyon yüzde 12

Emlâk terhinine mukabil PARA VERİLİR saat 9-12 arasında Tapu senedinizi alıp İstanbul Bahçekapı dördüncü Vakıf han asmakat 29 numarada UNİON KOL, T adresine müracaat ediniz.

Halkalı Ziraat Mektebi Çiftliğinden:

Halkalı çiftliğindeki 350 sağmal koyun südünün müzayedesi 6 Şubat 932 cumartesi gününe talik edildilmiştir. Taliplerin iki yüz elli lira depozito ile Yeşilköy civarında Ziraat mektebi çiftliğine müracaatları. (407)

Milliyet'in Edebî Romanı: 30

Güzellik Kraliçesi

Nezihe Muhiddin

İşte nihayet, hey'etin arasından bir ayağa kalkıyor, numaraları yüsek sesle ilân ediyor.. Bulanık bir rakam.. Bu kendisinin değil!. Bir rakam daha haykırıyorlar.. Belkis düşmemek için bir yere sımsıkı tutunuyor!.. Kalbi yerinden kopacak sanki!.. Bu da kendisinin belinde asılı olan numara değil!.. Yarabbi!.. Ses bir daha çınlıyor!.. Ha!.. Evet.. İşte.. Bu kendisinin numarası.. Fakat ancak rakamın ikisini duyabiliyor, dayandığı yer sarsılıyor elleri boşta kalıyor.. Ağır bir cismin cismin yere yuvarlanmasından mütevellit boğuk bir gürültü!.. İnliyor.. Yerde bem beyaz bir ölü gibi babasının yattığını görüyor!! Müthiş bir sıtma ile haykırıyor..

Çırpınan eli, masanın kenarındaki küçük kutuyu yere düşürerek bir gürültü yapınca Belkis gözlerini açtı.. Ter içinde bunalmıştı.. Yavaş yavaş kapısının tıkırdadığını duydu..

— Giriniz.. diye seslendi..

Akşamki genç oda hizmetçisi elinde kıymetli bir penirvarla içeri girdi. Bu açık pembe krepsatenden yapılmış ayni renkte tül ve otrişlerle süslenmiş çok zarif bir sabahlıktı. Belkis yatağından kalktı. Hizmetçi ayni tüylerle süslü ayni renkte terlikleri ayaklarına geçirdi.. pembe penirvarı sırtına geçirirken kendisini komik ve feci bir film çeviren acemice bir artiste benzetiyordu.. Gene gözlerinin önünde, şezlonga serili beyaz Bursa krepinden yapılmış kendi mütevazı sabahlığı bir güvercin kanadı gibi çırpındı!.

Saat on bir olmuştu.. Daire de hürmetkâr ve sessiz ayak sesleri iştiliyordu.. Biraz sonra Harun mecdi bir ev kostümile kapıda göründü:

— Müsaade eder misiniz? — diye merasimle kapının önünde bir lâhza durmuştu—.

Belkis hep ayni komik ve feci filmin değişen dekorlarında mevdu rollerini temsil ediyormuş gibi sıkı bir sesle güleрek işaret etti. .

Dekor gene değişti.. Süslü bir koridordan sonra tantanalı bir salona geçtiler. Orada pırıl pırıl yanan bir masada kahvaltılarını yemeğe oturdular.. Belkis yavaş yavaş rollerine alışıyordu. Kendi de garip bir meraka düşmütşü.. Bakalım bu filmin sonu nasıl bitecekti?.

Harun Mecdi kendisini sıkmamak için, şiddetli arzularını zaptetmeğe muvaffak oluyordu Ne kadar terbiyeli ve kibar bir insandı!. Ondan artık tevahhuşu kalmamıştı. Kahvaltı bittikten sonra tekrar bir salona geçtiler. Orada kendilerini bekleyen iki madamla karşılaştılar.. Biri orta yaşlı, biri gençti.. Ortada yığın yığın kutular, deste deste paketler vardı. Harun Mecdi Belkise:

— Yarın akaşm için hazırlık lâzım — dedi— yorulacaksınız amma bir iki tuvalet intihap etmeğe mecburuz..

Belkis rolünü kusursuz oynamağa başlamıtşı. Gülerek:

— Bakınız!.. —dedi— ben tamamile unutmutşum!. Harun Bey:

— Unuttunuz arzularınızı ben daima hatırlayacağım —diye cevap verdi— .

Türlü biçimde muhtelif renkte tuvaletler resmi geçit yapmağa başladılar. Belkis hakikî bir kraliçe gibi bir koltukta ademi tenezzülle bakıyordu.. Harun Mecdi telehhüfle eğildi, Belkisin kulağına sıfıldadı:

— Hiç biri size lâyık değil.. Fakta burda ancak bu kadarı bulunuyor —dedi— hem zamanımız da pek kıt..

Belkis gene zarif bir tebessümle cevap verdi.. Ve parmağile bir iki tuvaleti işaret etti.. Terzi ricada bulundu:

— Affedersiniz hanımefendi. Bir kere lûtfen giyer misiniz? Kusurları varsa derhal düzeltelim

Harun Mecdi dışarı çıktı.. Roplra giydirilip çıkrarıldı. Kusurlrar tayin edildi.

Terziler gittiler..

Öğle yemeklerini saat üçte yiyebildiler.. Gene değişik bir dekor içinde... Harun Mecdi gazeteleri getirtti. Ve Belkise sordu :

— Biraz istirahta etmez misiniz? .

Belkis tehalükle cevap verdi:

— Hayır!.. Kâfi derecede istirahat ettim.. —korkakorka ilâve etti— Fakat mutadınız yemekten sonra istirahat etmek se mani olmıyayım! .

Belkis korkuyordu, yalnız kalmaktan korkuyordu, hayallerden hatıralardan korkuyordu!. ,

Fakat ne yapsa akşam oluyordu. !!! Geceyi nasıl geçirebilecekti? Bu geceden başka, geceler tükenecekmiş gibi yalnız, yalnız bu gecenin ıztırabını düşünüyordu.....

Gece yarısı birden bire yatağından doğruldu. Bir hareket daha yaparak fırladı.. Bir gece Lâmia ile gene bu odaya girmişlerdi... Bir dolabı açarak içinde kendi eski lâcivert mantosunu gördükleri zaman derin bir ıztırap duymuştu.. Hangi dolaptı o?.. İşte şu!. Belkis kapağını açınca hafif bir çığlık koparmaktan kendini alamadı. Manto hâlâ orada asılı duruyordu!.. Yavaş yavaş paltoyu çıkardı.. Sırtına geçirirken kaybetmiş olduğu eski benliğine kavuşuyormuş gibi sevindi, mantonun yıpranmış kürklerini elleri le okşayarak kokladı.. Oh işte eski kokusundan hâlâ bir eser vardı.. Tekrar içini çeke çeke kokladı Evvelce kullandığı bu hafif levanta kokosunda sanki bir tılsım vardı.. Ortada acemi ve sahte artistin vücudü bir hayalet gibi uçup kaybolmuştu.. Yerine Belkis, bütün hüviyetini bütün benliğile Belkis gelmişti.. Eski lâcivert mantoya sımsıkı sarılarak yatağın ucuna ilişti. Şimdi beynine bir fikir saplanmıştı Ayaklarını giymek ve buradan nasıl böyle bir gece yarısı geldise gene öyle bir hayal gibi sıyrılıp kaçmak.. Kızıltoprakta münzevî küçük köşkte kimbilir ne sahneler vardı!.. Onu nasıl heyecanla ıztırapla bekliyorlardı.. Fakat biraz daha soğuk kanla düşünmeğe başladı. Gece yarısından sonra otelden kaçmak, bu dairede kurtulmak öyle Kızıltopraktan buraya gelmeğe hiç benzemezdi.. Muhakkak bir gürültülü iskandal hazırdı. Biraz biraz daha kendini dinlemeğe başladı.. Kalbinde o uzun, o ateşli emel artık büsbütün sönmüşmüydü?..!!..

* * *

Saat üçe yaklaşıyordu. Belkis tuvaletini ikmal etmiş, "Beyaz kelebek,, müzik holünde yapılacak müsabakaya hazırlanmıştı.. İntihap gündüz yapılacak, ve gece verilecek büyük balo da kraliçe halka takdim edilecekti.. "Beyaz kelebek,, salonları gazeteciler, seçme hey'eti hususî davetliler, ve güzellerle dolmuştu. Heyecan ve neş'e son dereceye gelmişti. Belkis

(Devamı var)

Sağdan, soldan..

Fukaralığa, gripe ve Briand'a dair

Eskiden bu kadar para vardı, ne oldu? - Gripten tahaffuz çareleri - Politika hayatında bir rekor

Bütün milletler fakirleşti. O halde dünyanın eski paraları nereye kayboldu diye insanı bir düşünce alıyor. Fertler gibi, milletler de fukaralıktan demyuruyorlar. Almanya, artık Fransaya tamirat namına onpara veremiyeceğini açıkca söylüyor. Amerika da fukaralaşmış. O da sefaletten bahsediyor. Geçen yerde Amerikada neşredilen bir istatistiğe bakılırsa, zavallılara acımalı.. Çünkü iki sene içinde Amerikalı milyonerlerin adedi yarından aşağıya düşmüş.

Eskiden sermayesi en aşağı bir milyon dolar olan 43.184 Amerikalı varmış. Halbuki bu gün bunlardan ancak 19.688 kişi kalmış. Yani iki sene içinde 23.496 Amerikalı milyoner olmaktan çıkmış. Fakat milyoner unvanını kaybeden bu adamların bütün milyonlarını kaybetmeleri lâzım değil ya.. Meselâ bunlardan birinin 999.000 doları bulunabilir. Fakat bu adam milyoner değildir.

Dahası var.. Bütün bir milyonu kaybetse bile, gene bu zevatı sokak ortasında ve köprü altlarında bırakmıyorlar. Çünkü Sanfransisko civarında sabık milyonerler için bir "darülaceze,, açılmış. Burası üç yüz sabık milyoneri istiap edecek vaziyette imiş. Her türlü konfor temin edilmiş. Mükemmel bir park, kabul salonları, otomobiller, hizmetçiler, her şey hazır.. Hattâ evli milyonerlere iki oda bile veriyorlarmış. Her halde "dır dır" ın önüne geçmek için.. Yeni zenginlerin modası geçti. Artık "yeni fakir" lerden bahsediliyor.

* * *

Amerika malûm ya, istatistik diyarıdır. "Yeni fakir,, lerden bahsedince, istatistikler ayni sahada, fakat başka cepheden dile geliyorlar. Meselâ yalnız New-York şehrinde 1930 senesinde 750 kişi intihar etmiş. Fakat geçen sene bu mikdar 1.470 i bulmuş. Hitler de Almanyada yalnız geçen sene intihar edenleri 1870 muharebesinde Fransız ve Alman ordularının verdiği telefat mikdarından fazla gösteriyordu.

Amerikada intihar etmek isteyenler tabancaya, hava gazına, ve yahut nehre veya denize atılmağa müracaat etmiyorlarmış. En seri ve en emin bir usul olarak, meselâ bir Gratte-ciel'in kırkıncı katına çıkıyorlarmış ve oradaki bir pencereden "Hop!" aşağı!

Amerikalıların meşhur bir komediyeni vardır: Eddie Cantor. Bu zat 1929 senesinde, bankalar caddesinde biribirini takip eden iflâslar arasında tam 400,000 İngiliz lirası kaybetmiş.. Parasız, pulsuz ve biraz da nevmit kaldığı bir akşam, yorgun argın bir otele gitmiş.. Cebindeki paranın kifayeti nisbetinde bir odada yatmak lâzım değil mi ya? Alt katlar pahalı, üst katlar daha ucuz.. Yirminci katta bir oda istemiş. Otelin müdürü şu suali sormamış mı?

— Yatıp uyumak için mi oda istiyorsunuz, yoksa pencereden atlamak için mi?

Grip, nezle

Yalnız İstanbulda değil, grip dünyanın heryerinde düdüğünü çöttürüyor. Fakat bu grip, bundan on, on iki sene evvel ortalığı dehşete veren "İspanyol gripi" değil bereket versin.. O seneler "İspanyol gripi,, yepyeni bir hastalık gibi ortaya çıkmıştı ve kolera gibi adamları alıp alıp götürüyordu. Hani medeni dünya, sanki vebası, taunu, kanseri, veremi ve sairesi yetişmiyormuş gibi; bir de uğraşılacak yeni bir dertle karşılaştığı için şaşırmıştı. Bu sene gripe yakalananlar çok amma, bereket versin ,on, on iki sene evvelki gibi toptan insanları götürmü-

Her sene bu mevsimde doktorlar ve gazeteler, gripe karşı türlü türlü tahaffuz çareleri gösteriyorlar. Bu tahaffuz çareleri arasında şayanı dikkat olanları da var. Meselâ işittiklerimizden bir ikisi:

Bazı doktorlar yalnız gripe karşı değil, her hangi bir hastalığa karşı, manevî ve ruhî mukavemeti tavsiye ederler: "İçini sağlam tut, hastalık bir şey yapmaz" derler. Bu tavsiye son asırda değil, eskiden beri revaçta idi.

Meselâ on sekizinci asırdaki meşhur İtalyan doktorlarından Angelo Gatti der ki:

— Bir adam hasta oldu mu, hasta ile hastalık arasında bir mücadele başlar. Bu esnada gelen doktor mücadeleye nihayet vermeğe memur gözü bağlı, eli sopalı bir adamdan başka bir şey değildir. Sopayı kaldırıp ta "hastalık" ın üstüne vurursa, "hastalık" mahvolur, hasta kurtulur. Fakat kazara "hasta" ya vurursa.. Ne olacağını söylemeğe lüzum yok değil mi?

* * *

Bir İngiliz doktoru da gripe karşı başka bir tedavi usulü bulmuş. Dermiş ki:

— Eğer benim "dört şapka usulü,, mü kullanırsanız, gripten korkmayın.

— Dört şapka usulü de nedir diye sormuşlar, anlatmış:

— Gayet basit.. Baktınız ki gripe yakalandınız, başınız ağrıyor, mafsallarınız ağrıyor. Burnunuzdan, gözünüzden yaşlar geliyor. Derhal iyi cinsten bir şişe rom veya konyak tedarik ediniz. Bir de şapkanızı aldıktan sonra, derhal yatağa giriniz. Şapkayı ayağınızın ucuna koyunuz, şişeyi de yatağınızın başına.. Şişeden zaman zaman ve yudum yudum içmeğe başlayınız. Ayni zamanda da ayağınızdaki şapkaya bakınız.. Rom veya konyak başınızı sardı mı, şapkayı iki görmeğe başlayacaksınız.. Devam.. Bir araftan devam, bir taraftan şapkaya nazar.. Baktınız ki şapka üçleşti. Yine devam ve şapkaya nazar.. Şapka dörtleşti mi, artık şişeyi bırakabilirsiniz. Ertesi sabah eğer ölmedinizse, mutlaka iyileşmişsinizdir.

Politikada rekor

Fransızların meşhur Briand'ı artık ihtiyarladı ve politikadan çekildi. Bu adam, hakikaten politika hayatında bir rekor yapmış sayılabilir.

1902 de Loire meb'usu intihap edilmişti. 1919 da Loire inferieure'den meb'us çıktı. 1906 martından teşrinievveline kadar ilk defa Sarrien kabinesine maarif nazırı olarak girdi. Clemenceau'nun birinci kabinesinde de yine maarif nazırı, sonra adliye nazırı oldu. Bu kabine hayli sağlamdı: İki sene, dokuz ay yaşadı.

1909 da ilk defa başvekil ve dahiliye nazırı oldu. Parlamentoda grev meseleleri üzerine vâki olan şiddetli müzakereler üzerine 1910 da istifa etti, fakat tekrar başvekil oldu.

1912 de Poincaré'nin ilk kabinesinde adliye nazırlığına geldi. 1913 te Poincaré reisicümhurluğa intihap edilince, Briand üçüncü defa başvekâlete geldi. Fakat usul mucibince, Poincaré, riyaseticümhur sarayı olan Elysée'ye yerleşti.. O sıralarda intihabatta nisbî temsil meselesine âyan muarızdı. Briand düştü. 1914 te Viviani'nin ikinci kabinesinde adliye nazırı oldu.

1915 te başvekil oldu, beşinci kabinesini teşkil etti. Fakat kabine tadilâtında beş nazır değişince istifa ederek, altıncı kabinesini teşkil etti. (12 kânunuevvel 1916 — 20 mart 1917) bu sıralarda harbiye nazırı ceneral Lyantey, ordu başkumandanı ceneral Nivelle ile geçinemediği için istifa etmişti, Briand da istifa etti.

Yedinci kabinesi (1921 — 1922) bir sene sürdü. Ayni zamanda hariciye nazırı idi. Cannes konferansı akim kalınca, çekildi. 1925 te Painlevé kabinesinde hariciye nazırı..

Ayni senenin teşrini sanisinde sekizinci Briand kabinesi.. 1926 martında dokuzuncu Briand kabinesi.. Aynı sene haziranında onuncu Briand kabinesi.. Bundan sonra on birinci Briand kabinesi, birinci ve ikinci Tardieu kabinesi, Eteeg kabinesi ve nihayet 27 kânunusani 1931 de Laval kabinesinde hariciye nazırı.

Hesaplarsak: İki defa maarif nazırı, üç defa adliye nazırı dört defa dahiliye nazırı, 14 defa hariciye nazırı, cem'an yekûn yirmi üç defa nazır ve on bir defa vaşvekil..

Rekor sayılmaz mı?

SİNEMA

Bütün artistleri kadınlardan mürekkep bir film

Yeni teşekkül etmiş olan bir Alman film firması ilk defa olarak "Uniformalı kızlar,, isminde bir film vücude getirmiştir. Bu filmin mevzuu Şimalî Almanyada leylî bir kız mektebinde cereyan etmektedir. Bu filmde hiç bir erkek artist yoktur. Oyuncuların hepsi de kadındır. Bu filmin büyük bir rağbet kazanacağı ümit ediliyr.

Sinema haberleri

* Monte Cristo filmi sesli olarak çevrilecektir.

* Adolphe Menjou yeni bir film için bir mukavele imza etmiştir. Haftada yüz bin frank alacaktır.

* Ramon Novarro "Mata Hari,, ismindeki filmi çevirmiştir. Malûmdur ki bu filmde Ramonun eşi Greta Garbo'dur. Ramon çalıştığı müessese ile mukavelesini tecdit etmiştir. Hem aktör, hem rejisörlük edecektir.

*Marléné Dietrich Paris müzikhollerinden birinde angajman almıştır. İki hafta için 250,000 frank alacaktır.

*Amerikada amatörlere televiziyon âletleri yapılmaktadır.. 1932 senesinde günde dört bin âlet imal edilebilecektir.

* Bu sene Hollivood'da artistlere verilen haftalıklar geçen senekine nazaran beş milyon dolar az olacaktır.

Sigortalı kirpikler

Loretta Young

Loretta Young kendi güzelliği hakkında yüksek fikir sahibi olan artistlerdendir.

Geçenlerde kaşları ile kirpiklerini beş yüz bin dolara sigorta etmiştir. Loretta'ya nazaran, onun kaşları ile kirpikleri dünyanın en güzel kaş ve kirpikleridir.

Sahneden filme geçenlerden

Miriam Hopkins

"Şen Mülâzim,, de gördüğümüz Miriam Hopkins yarının büyük yıldızlarından biri olmağa namzet görünüyor.

Miriam cenupludur, yani Müttehidei Amerikanın cenup hükûmetlerinden birinde doğmutşur. Büyük anası şiir kitapları çıkarırdı. Amcalarından biri gazeteci idi. Bir hemşiresi Ruby ilânat işlerinde kaleminden istifade etmektedir. Miriam tiyatro ve sinema olmasaydı, mutlaka gazeteci olurdu. Daha pek küçükken güzel sanatler, musiki ve edebiyat ile uğraşırdı. Mektepte yazdığı bir piyesten mükâfat almıştı.

Bu suretle sahneye merakı artmış ve New-Yorkta Brodway tiyatrolarından birine girmiştir. Oradan da Hollivut'a gitmiş ve sinemaya intisap etmiştir.

Marie Glory nasıl sinemaya girdi?

"Artistliği tesadüfe medyunum" diyor

Ben belki de hiç sinema artisti olacak değildim. Fakat tesadüf hayatta çok şeyler yapıyor.

Filvaki ben, bütün diğer genç kızlar gibi, sinemayı son derecede seviyorum. Büyük artistleri içimden benimsiyor ve kendi kendime bir çok hulyalar kuruyordum. Fakat o kadar çekingen idim ki, bu tabiatimle bir iş yapabileceğime kani olmuyordum.

Bu şekilde mektepten çıktım. Günün birinde beni büyük sahne vazılarından Marcel l'Herbier'ye takdim ettiler. O da "Para,, ismindeki yeni bir filmi için artist arayormuş.

Marcel l'Herbier bana bir kaç gün sonra rol verince hayret içinde kaldım. O kadar ki bu teklifi adeta ciddî telâkki etmiyordum. Bana verilen rolü incelikle idare etmek icap ediyordu. L'Herbier benim tam istediği tipte bir kız olduğumu söylüyordu.

Tabiî çekingenliğim ve korkaklığımdan olacak, adeta bütün vücudum titremeğe başladı. O kadar heyecan içindeydim ki, kendi kendime "nerden bu işe girdim,, diye düşünüyordum. Halbuki bütün emelim bu değil mi idi?

Maamafih bana verilen filmde muhteriz, silik, masum bir kadın rolü oynıyacaktım. Fakat bütün filmin sıkleti omuzlarımda idi. En küçük bir hata ile erişilmiş mukaddes bir emeli parçalıyabilirdim.

Çalışmağa başladım, ne çalışmak! Film bitince geniş bir nefes aldım.

"Para,, filminin kazandığı muvaffakıyet, sessiz film devrinin parlak hâdiselerinden biri oldu. Hakkımda beslenilen ümitler, intizarın fevkinde çıktı.

Maamafih sessiz filmde ancak bu filmle kaldım. Hemen arkasından sesli film aldı, yürüdü, artfistler arasında mevzu derece ve kademeler altüst oldu. En iyi artistlerin yıldızı söndü. En silik artistler ön safa geçtiler. Ben bu tebeddülün içinde pek biçare ve yalnız kaldım. Maamafih sahne vazıımın gayretlerile "Sevda çocuğu,, isimdeki ilk sesli filmi çevirmeğe başladım. İlk günlerin sıkıntıları alıştığım için, yavaş yavaş zail oldu. En hoşuma giden film "Dağ süvarileri,, dir.

Tarihî Tefrika: 45

Sabatay Zevi

Nakleden: R. N.

Kadı rüya görüyor ve Mesihe dokunmuyor

Bütün rivayetler Yahudi kütlesi üzerinde derin bir intibah uyandırıyordu

Çünkü kadı ruyasında korkunç şeyler görmüş, "Mesih" e ilişmemesi kendisine kat'iyyen tembih edilmişti de ondan!... Bunlar hep Sabatayın büyüklüğünü isbat eden mucizeler diye ağızdan ağıza söyleniyordu. Halkın bu mucizelere itikadı o kadar artmıştı ki nihayet herkes her gün bir çok fevkalâdeliklere şahit oluyordu!. Meselâ bir yahudi gün ortasında cesîm bir direk görmüş, bu direğin alevler içinde tutuştuğuna şahit olmuştu!.. Diğer bir yahudi de böyle bir ateş sütunun geceleyin görmüştü!.. Bir yahudi de gök yüzünün açıldığını ve orada Sabatay Zevinin başında bir taç olduğu halde göründüğünü bildiriyordu!.

Gökten bir yıldız düşmüş, denize dalmış, sonunda gene çıkarak gök yüzündeki yerini bulmuştu..

İşte buna benzer daha bir çok fevkalâdelikler her gün görünüp söyleniyor, "Mesih" in mucizesi diye ağızdan ağıza dolaşıyordu.

İşte bütün rivayetler yahudi kütlesi üzerinde pek derin bir intiba husule getirmekte ve Sabatay daha doğrusu "mesih,, hareketi gittikçe ehemmiyetini arttırmakta idi. Bu anlatılan vak'alar hemen bir haftalık bir zaman dolduran hâdiselerdi. Musevi takviminin Tevet ayının onuncu günü gelmişti. Bugün yahudiler için pek eski hatırası olan bir gündür. Kudüsün Babil ordusu tarafından muhasara edildiği günün hatırasını saklayan ö günde yahudiler bir takım merasim yaparlar. O günün acı hatırasını tekrar yaşatan bir takım merasim kielem ve matemden ibarettir, göz yaşı akıtmak, yahudiliğin asırlarca süren ıztırabına ağlamaktan ibarettir. Yahudi saltanat ve ihtişamının ve musevi dininin merkezi olan Kudüs o gün yıkılmıştı. Kudüs'ün yıkılması, yahudiliğin perişan olması o gün her yahudiyi ağlatır.

Fakat Sabatay Kudüs'ün yakılıp yıkılmasının bu acı yıl dönümünde ağlayıp feryat etmeğe lüzum ve mahal görmüyordu. Çünkü yıkılan Kudüs için ağlamak değil, şimdi bu mukaddes şehrin yeniden yapılması zamanı geldiği için buna çalışmak lâzımdı. Dünyanın bekleliği "mesih" gelmemiş mi idi? O halde asırlarca evvel Kudüs düşmanlar tarafından yıkıldı diye ağlamağa şimdi ne lüzum vardı?.. "Mesih,, yahudiliğin bu mukaddes merkezini yeniden yapmış olmıyacak mı idi?.. Mesih artık bu matem ve ağlama merasimini ilga ediyordu!..

Sabatay Zevinin hususî kâtibi olan Primo unutulmaz bir simadır. Evvelce kendisinden bahsedilen bu mühim adam şimdi gene büyük bir faaliyet göstererek Asya, Afrika ve Avrupada bulunan yahudi cemaatlerine beyannameler gönderiyor, artık yahudilik için kurtuluş günün gelmekte olduğunu ilân ederek her yahudinin büyük gün için hazırlanması lüzumunu tebliğ ediyordu!..

Primo kurtuluş gününe hazırlanan yahudilerin ibadet zamanlarını ve şekillerini tadil ediyordu. An'anenin gösterdiği yolları değiştirdi. Bundan kastı yavaş yavaş yahudileri yeni bir devir için hazırlamaktı. Musevi takviminde Tevet ayının onuncu günü senede ancak bir gün gelir.

Primo ise "mesih" ile beraber daha kuvvetli ve devamlı bir kaide koymak istiyor, bunu her güne tatbik etmeği muvafık buluyordu. Bu mühim değişiklik bilhassa İzmir yahudileri arasında pek çabuk kabul edildi ve yapıldı. Öyle ki yahudiler her gün yeni bir değişiklik olmasını bekliyorlar, eğer yeni bir değişiklik olmazsa sabırsızlanıyorlardı.. Sabatay Zevinin açtığı bu inkılâp başlangıcı her halde neticeye varıncaya kadar iyi bir surette devam edecek görünüyordu . Sabatay Zeviye verilen unvan "Hükümdarlar hükümdarı" idi. Bu büyük hükümdar ise her gün kendi aralarında bulunuyordu. Bu fevkalâde adamın büyüklüğünü her gün isbat etmesi için yeni bir mucize göstermesi bekleniyordu. Eğer bu mucizeler biribirini takip etmezse yahudiler yenilerini istiyor, aksi takdirde sabırsızlanıyordu. Yahudi kütlesini tatmin için belki şimdiye kadar tarihte görülmemiş fevkalâdelikler göstermek lâzım geliyordu. Tevet ayının on birinci ve yirmi ikinci günleri yani 1665 senesi kânunuevvelinin 19 ve 30 uncu günleri arasında idi ki Sabatay Zevi dünyayı kendi istediği gibi taksim ettiği ve dünyanın taç ve tahtlarını kendi kardeşlerine ve dostlarına tevzi etti. Sabatay Zevi senelerce evvel ilk defa Sinagogda cenabı hakkın en büyük namını zikrederek yahudi an'anesine ilk defa alenen muhalefet ettiği zaman kendisine cevap veren İsak Silveira en samimî dostlarındandı. Mesih şimdi ona mükâfat olarak "mesih" in hükümdarlık payesini tevcih etmiş ve "hükümdar Davut,, unvanını vermişti. Sabatay'a çok hizmet etmiş olan Abraham Cahini'ye ise Hazreti Süleymanın tacını verdi!.. Abraham Cahini nin Sabatay Zeviye ettiği hizmetin ne kadar mühim olduğunu unutulmamıştır: eski birvesika bulunduğunu söyleyerek Sabatay Zevinin beklenen mesih olduğunu söyleyen o değil miydi?.. Onun akıl ve zekâsına hayran olan Sabatay kendisine lâyık bir mükâfatta bulunmak için ona ancak Hazreti Süleymanın tacını tevcih ediyordu!.. Hazreti Süleyman akıl ve irfanı ile meşhurdur. İsrail oğullarının en parlak devrini hatırlatan en büyük bir simadır.

Sabatay kendisine pek büyük iyilikler eden Mısırlı sarrafbaşı Rafail çelebiyi de bu tevziatta unutmamıştı. Beniisrail tarihinin büyük hükümdarlarından birinin unvanı da ona verildi. Sırasile diğer en yakın dostları da birer unvan sahibi olmuşlardı. Fakat en şayanı dikkat olanı Sabatayın kardeşi Elyas'ın aldığı unvandır: Hükümdarlar hükümdarının hükümdarı!..

Bunun manası Türkiye padişahı demekti!.. Diğer kardeşi Jozef ise Yahuda hükümdarlarının hükümdarı unvanını almıştı ki bunun manası Roma imparatoru demekti.

(Devamı var)

Davetler

Ihtisas mahkemeleri kâtiplikleri

Müddeiumumilikten: 16 mıntakada teşkil edilecek olan Adlî ihtisas mahkemelerinin "100,, liralık dörder kâtipliğine Adliyede hizmeti mesbuk bulunan hukuk ve adliye meslek mektebi mezunlarının ve mezun bulunmadığı halde liyakat ve tecrübei kâfiyeyi haiz olanların evrakı müşbitelerile birlikte memuriyetimize müracaatları.

Eğer lüzum görürsek Cenevre'yi bırakırız

Sabık Alman harbiye nazırı ceneral von Seckt böyle söylüyor

Alman Başvekili M. Brüning'in tamirat bedelleri hakkındaki malûm beyanatından sonra, bu bahis etrafında tanınmış Alman ricalinden bir çokları da fikirlerini söylediler. Bunlar arasında en şayanı dikkat telâkki edilebilecek olanlardan bir tanesi de sabık Reichower kumandan ceneral Won Seckt'in söyledikleridir.

Ceneral Won Seckt diyor ki:

— İktısadî âmiller askerî âmillerden az ehemmiyeti hâiz değildirler. Bankaların sesi top seslerinden üstün işidiliyor. Fikrimce morator yom gibi gayrı kâfi vasıtalara müracaat etmektense, doğrudan doğru ya mükâlemelerle milletimizi ezen azim rakamları azaltacak imkânlar aramalıdır.

Cemiyeti akvamın programı itimat telkin etmiyor. Galipler bu müesseseyi vücude getirdikleri vaziyet ve statuko'yu muhafaza ve idame için icat etmişlerdir. Beş senedir bu cemiyette aza bulunan Almanya ne milli akalliyetler ne de teslihat meselelerinde tatmin edilmiş değildir. Almanya önümüzdeki terki teslihat konferansını bekliyor. Bakalım, Cemiyeti akvam bu konferansta vaziyetini değiştirecek mi? Eğer değiştirmezse, Almanya'nın bilâtereddüt bu cemiyetten çıkması lâzımdır.

Ceneral von Seckt

FEN

Kömürsüz Kalsak bile!

Insanlar gün geçtikçe baş döndürücü bir hız alan makinayı beslemek için "enerji,, bulmak mecburiyetindedirler. Kömür, petrol ve saire...

Dünyanın muhtelif enerji membalarını hesaba katarsak, daha uzun asırlar bu membaların kurumayacaklarına emin olabiliriz. Çünkü fen ilerledikçe, kömür ve petrol gibi bu gün için en mühim rol oynayan enerji membaları kadar yenilerini de arıyor. Rüzgârın, denizlerin met ve cezrinden, havada münteşir elektirikten, güneşin ışığında, radyo atif maddelerden, hattâ arzın merkezi hararetinden istifade yollarını arayor, peyderpey bulunanalar da bu vadide dünya sanayiini endişeye düşürmek şöyle dursun, yeni imkânlara yol açacak mahiyettedir.

Kömür, elektrik

Hali hazırın toprak altından çıkarılmamış, fakat mevcüdiyeti malûm kömür damarları 7,500 milyar tondur. Bu miktar eğer istihlâk bugünkü seviye de devam ederse, dünyayı daha beş bin sene idare eder. Bunlardan başka yeni kömür damarları teşekkül halindedirler. Sonra teşekkül etmiş olup ta, henüz keşf edilmemiş olan kömür damarlarını da hesaba katmak lâzımdır. Günün birinde bu damarlar da bulunacak ve işletilecektir.

Avrupanın kömürü ise tahminle re nazaran sekiz yüz milyar tondur ki, Avrupa'yi bugünkü şarait altında daha dokuz asır idare eder.

"Beyaz kömür,, denilen ve su cereyanlarından alınabilecek elektirik kudreti altı yüz milyon beygir kuvveti tahmin edilmektedir. Halbuki bunun bugün ancak otuz beş milyonu kullanılabiliyor ki, mevcudun yüzde altısı demektir. Bu enerji membaı ise, nehirler, denizler, bulutlar baki kaldıkça baki kalacaktır.

Petrola gelince, dünya senede 170 milyon ton petrol sarfedoyor. Kömüre nisbet edersek, dünyanın sene de kömür sarfiyatı 1,400 milyon, odun sarfiyatı 400 milyon ton dur.

Son günlerde ise mayi kömürden petrol istihsaline muvaffakiyet hâsıl olmuştur. Bu ihtira ise kuvvetli trostlar tarafından satın alınmıştır.

Bazı mevadı iptidaiyenin istimalinden sonra kalan döküntüleri de pek âlâ motörleri işletebilecek bir enerji membaı kudretini gösteriyorlar.

Yeni tecrübeler, bir dereceye kadar havada münteşir elektirikten de istifadeye yol açmışlardır. Bu noktada bilhassa İsviçre'de yapılan tecrüler şayanı dikkattir. Bu sayede on beş milyon volttluk elektirik elde edilmiştir.

Güneş ziyasından istifade için de, Kalifornya'da yeni yapılan bir fabrikayı zikretmek lâzımdır. Bu fabrikanın kazanları sureti mahsusa da yapılmış ve yerlerin konulmuş aynalar vasıtasile teksif edilen güneş ışığı sayesinde işlemektedirler.

Bir kaç istatistik

Dünyanın senelik enerji istihsalâtı 4,150 milyar kilovattır. Bu yekûnu şöyle tahlil edebiliriz:

Kömür 1,100 milyar kilovat, petrol 300 milyar kilovat, beyazkömür 2,750 milyar kilovat elektirik kudreti nehirlerinin ve şelâlelerinin vaziyeti daha müsait olan memleketler de bittabi daha fazla istihsal edilmektedir. Aşağı yukarı da, masrafı diğerlerine nazaran en ucuz enerji membaı da budur

TABİAT

Gökten yağan taşlar

Bundan evvelki nüshalarımızdan birinde, yine bu sütunlarda "Şahap,, lardan bahsetmiştik. Demiştik ki, bu şahaplar azim sür'atlerle hareket eden maden parçalarıdır ve arzın havayi nesimî içinden geçerken, narı beyza haline kadar ısınırlar ve bu suretle uzaktan görünebilen bir havai fişenk manzarası alırlar.

Fezada dolaşan bu küçük küçük parçaların kuyruklu yıldızların döküntüsü oldukları anlaşılmıştır. Bu döküntüler o kuyruylu yıldızların mahreki üzerinde serpinti halindedirler ve zaman zaman arzın mahrekinden geçerler.

Bu serseri maden parçalarına Bolide ve yahut Météorite diyorlar. "gökten yağan bu taşlar,, pek büyük cüssededirler. Her biri yüzlerce kilo gelmektedir. Toprağa düşmüş olanların içinde şimdiye kadar malûm olan en büyüğü Konodor Peary'in Groenlant'tan Newyork müzesine getirdiği taştır. Tam "otuz dört ton,, sıkletindedir. Maazallah insanın başına düşse!

Fizisyenler, madeniyat mütehassısları, jeoloğlar bu taşların mürekkebatının dikkatle tetkik ve hattâ yaşlarının bile tayin etmişlerdir. En eskilerinin yaşlarını 2,500 milyon senedir. Görülüyorki bu taşlar "Cümlei şemsiye,, nin çerçivesine dahildir ve cümlei şemsiyeden hariç başka bir güneş cümlesinden bize gelmiş değildir. Öyle olmakla beraber cümlei şemsiyeye dahil Müşteri, Zühal ve Neptün gibi yıldızlardan da gelmiyorlar. Zira zaif kesafette olan bu yıldızların tam manasile bir madenî kesafet arzeden bu "taş parçaları,, bize göndermiş olmalarına imkân yoktur.

Bu meteoritlerin nereden hasıl oldukları tetkik edilirken, bazı âlimler bizzat kürremizi mes'ul tutmuşlardı. Acaba bu taş parçaları volkan indifalarının mahsulleri değil midir? Bu nazariye gayet ciddî itirazlarla karşılanmıştır.

Filhakika bir cismin kürrei arzın cazibesinden kurtulabilmesi için, azim bir sür'ati haiz olması lâzımdır. Hesaplara nazaran bu sür'at saniyede on bir kilometredir. Yani saniyede on bir kilometre sür'atle kürremizden fezaya doğru hareket eden bir cisim, arzın cazibesinden kurtulabilir ve fezaya dalar. Volkan indifaatından fırlayan taşlar bu sür'atte değil iseler, bir müddet gök yüzüne çıktıktan sonra, arzın cazibesinden kurtulamıyacakları için tekrar düşerler.

Gökten düşen taşların yine arzımızın mahsulü olması ihtimali zaiftir ve hattâ gayrivarit telâkki edilebilir.

Fakat arz için gayrivarit telâkki edilen bu ihtimal kamer için öyle değildir. Arzımızın peyki olan kamerde cazibe kuvveti azdır. O kadar ki saniyede iki buçuk kilometre sür'atle hareket eden bir cisim kamerin cazibesinden kolaylıkla kurtulabilir. Sonra kamerde hava olmadığı için bu sür'at mukavemet te görmiyecektir.

Diğer taraftan teleskopla kamerin sathında bir çok volkan arazı ve tahribatı gösteriyorlar. Bu noktai nazardan gökten arzımıza düşen taşların kamerin parçaları olması ihtimali çok galiptir. Yani evlâttan babaya hediyeler.. Bugünkü ilim, aşağı yukarı arza düşen taşları evvelce kamerdeki volkanların indifalarından kurtulmuş parçalar addetmektedir.

Kamer, bugün ölmüş değilse bile, uykudadır. Bir zamanlar volkanlarından fışkırıp kurtulan taşlar, fezada uzun mesafeler katettikten sonra, arzın cazibesine kapıldıkları zaman kafamıza iniyorlar.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Mecliste hararet yükseliyor

(Başı 1 inci sahifede)

mamı akdetti. Zaptı sabık okunduktan sonra ölen aza dr. Izzet Kâmil B. için üç dakika celse tatil edildi.

Tekrar celse açıldığı vakit Mehmet Ali B. söz aldı ve uzun beyanatta bulundu. Dedi ki:

— Evvelce hulûs ile yaptığım sonra zararlarını gördüğüm bir tekliften dolayı meclisi âlinizden ve muhterem halkımızdan özür dileyeceğim.,,

Bundan sonra geçen celsede söylediklerini hulâsa etti. Fakat gene bir çok sual sordu. Et komisyonunun sarfettiği mesaiye teşekkür etti ve dedi ki:

— Fakat makama teşekkür etmiyeceğim. Çünkü takdir mi, yoksa tenkit mi lâzım bunu sizin takdirinize bırakıyorum. Neticeye siz bakınız. Mesele, komisyonun müsmir neticeye varmamış olması değil, et işinin bugün makûs neticeler tevlit etmiş olmasıdır. Meselâ mülhakattan şehre giren etler için sıkı tedbirler alınmıştır. Oktruva resmi de şiddetli bir şekilde alınıyor ve bu etler sıkı bir muaveneye tâbi tutuluyor.

Belediyenin bugün aldığı tedbirlerin kanunî ve musip olmadığını izah edeceğim. Evvelâ mülhakattan gelen etlerin müsaderesi doğru değildir.

Reis bunun üzerine sözü kesti:

— Rüznameye alınmamıştır, dedi, teklifinizi reye koyalım sonra söyleyin..

Mehmet Ali B. — Taamül icabıdır. Zaptı sabıka ait bir sözden bahsediyorum.

Reis — Fakat tafsilâta giriyorsunuz.

Mehmet Ali B.— Vaziyeti izah ediyorum.

Abdülkadir Ziya B. — Her aza mesail hakkında söz söylemek hakkını haizdir.

Reis — Mehmet Ali B. teklif yapıyor, reye koyalım.

Mehmet Ali B. — Teklif yapmıyorum. Alınan tedbirler doğru mu, yanlış mı diye soruyorum.

Reis — O halde devam buyurun.

Mehmet Ali B. bunun üzerine devamla etlerin müsaderesi caiz olup olmadığı hakkında hıfzıssıhha, belediye kanunu ve zabıtayı belediye talimatnamesini tetkik eylediğini böyle bir kayıt olmadığını beyan etti. Ve dedi ki:

— Zabıtayı belediye talimatnamesini bizim yapmamız,tasdik etmemiz ve vekâletin de tasdik etmesi lâzımdır. Ben böyle bir şey yaptığımızı hatırlamıyorum. Binaenaleyh bu talimatname noksandır. Hülâsâ olarak etleri müsadere edemeyiz. Bahusus bu et paket halinde olursa.. Şu halde herkesin elindeki her paketi açabilir miyiz?..

Mehmet Ali B. mezbaha resminden, kasaplar şirketinin tröst yaptığından, nakliyat fiyatının bir kuruştan iki kuruşa çıktığından bahsetti ve sözüne devamla dedi ki:

— Geçen sene biz tasarruf olsun diye meclisi idareyi beşten üçe indirdik. Halbuki biz adam tasarruf etmişiz ve onların parasını üç kişiye taksim etmişiz."

Bundan sonra bütçeye nakli kelâm ederek varidatın azaldığından, bütçe hakkında meclise kâfi malûmat verilmediğinden bahsetti ve tezyidi varidat çarelerinin aranmasını temenni ettikten sonra istediklerini hülâsa etti:

1 — Et meselesi üzerinde ne olmuştur?

2 — İhtikâr var mıdır?

3 — Mezbahadan alınan ücretin hakikî mıktarı nedir?.

4 — Bir tröst var mıdır?

5 — Nakliye meselesi değişmiş midir?

6 —Meclisi idaredeki tasarrufu meselesi?

7 — Varidat meselesi.

Muhiddin B. cevap veriyor

Bu sırada vali ve belediye reisi Muhittin B.içtimaa gelmiş bulunuyordu. Söz aldı, dedi ki:

— Etlerin müsaderesi kanunî değildir, diyorlar, musadereyi nereden duydular? Bir dirhem etin bile müsadere olunmadığını iddia ederim. Kanunlarda belediye ile eşhas arasındaki mütekabil vaziyetleri tayin edecek mercider mahkeme ve mülkiye müfettişleridir. Heyetiniz bunları da tetkik etmeğe kalkarsa hem kanuna tevafuk etmez, hem iş yapamayız. Et meselesinde netice şudur:

İhtikâr yoktur. Yüzde seksen normaldır. Yüzde yirmi uzak yerlerde fiyat farkı vardır. İhtikâr olmadığına göre tedbir almağa başladık.Daimî encümen tetkikatını bitirince ete azamî fiyat koyacaktır.

Mezbaha resmi meselesi ise bütçe müvazenesi meselesidir. İsterseniz bazı hizmetleri eksiltir ve resmi de azaltırız. Tröst olduğundan haberdar değilim. Nakliyat ise serbest tir. Herkes bir araba alır, et nakledebilir. Beş azanın tahsisatı üç kişiye taksim olmamıştır. Hülâsa et vaziyeti normaldır. Varidat meselesine gelince hakikaten varidat azalıyor. Bu sene lâakal 800 bin lira eksikti. Gelecek sene daha fazla olacağını zannediyorum. Hizmetlerimizi görmek için yeni varidata ihtiyaç vardır.

Yeni bir oza

Muhittin Bey sözünü bitirdikten sonra merhum İzzet Kâmil Beyin yerine seçilen Dr. Hulûsi Ertuğrul B. azaya takdim edildi. Kazalardaki komisyonlara intihap edilen azanın listesi heyeti umumiyeye arzolundu, ve kabul edildi.

Bundan sonra sıhhiye vekâletinden ve Şişli, Nişantaşı, Beşiktaş taraflarındaki lâğımların âcilen kapanması hakkındaki tezkere okundu. Belediye, İstanbul tarafındaki kısımların masrafı kısılıp buraya sarfedilmesini teklif ediyordu.

Programsız iş olmaz

Dr. Tevfik Salim Pş. buna şiddetle itiraz etti uzun izahat verdi, dedi ki:

— Proğramsız iş yapılamaz. Her vekâletin her sözü ile işlerimizi bozamayız. Şehir işleri bu suretle yapılamaz. Tevfik Salim Pş. nın beyanatından sonra celse beş dakika tatil edildi. İkinci celse reis vekili Sadettin Ferit Beyin riyasetinde toplandı. Beyoğlu kanalizasyonu avan projesi müzakeresine başlandı. azadan bir kısmı bu işin birinci mesele ile alâkadar olduğunu tehiri ile öteki mesele ile beraber müzakeresini teklif ettiler. Neticede sıhhiye encümenine havale edildi.

Mehmet Ali B. kanalizasyonun ne vakit işliyeceğini sormak istedi. Reis söz vermedi.

Heybeli sanatoryomu

Müteakiben Heybeliada sanatoryomu işi müzakereye başlandı.Tevfik Salim Pş.pavyonun vaziyeti hakkında izahat istedi. Veremle mücadele cemiyetinin mesaisinden bahsetti, ve 45 bin lira verilerek açılacak pavyonun yalnız İstanbula tahsisini istedi. Sıhhiye müdürü Ali Rıza B. cevap vererek bu pavyona yalnız İstanbul hastalarının yatırılacağını, 45 yatak tesis edilebileceğini söyledi. Nakiye Hanım, belediyenin vereceği 45 bin lira ile daha esaslı ve ayrı bir sanatoryom yapılmasını teklif etti. Çünkü bu pavyonun ancak dahilî bir nizamname ile belediyeye merbut olduğunu söyledi.

S nede 2000 kişi ölüyor

Tevfik Salim Pş. tekrar verem salığınına ehemmiyetle nazarı dikkatı celbetti. Senede İstanbulda veremden iki bin kişi öldüğünü, ve verem mikrobu saçarak gezenlerin İstanbul sokaklarında 30 bin kişi olduğunu söyledi. Avni B. Nakiye Hanımın fikrine iştirak ettiğini, mevcut sanatoryomların veremlileri üç ay sonunda, serom bitti, diye kapı dışarı ettiklerini, belediyenin ise hastayi tamamen iyi edecek bir sanatoryom tesis etmesi lâzım geldiğini beyan etti.

Nihayet bu mesele de sıhhiye encümenine havale edildi.

Vakit geç olduğundan rüznamedeki darülaceze meselesinin çarşambaya müzakeresine karar verildi ve içtima nihayet buldu.

Konferans meclisi mesaisini bitirdi

(Başı 1 inci sahifede)

susta Yugoslavya murahhası M. Yuvanoviç ile Türkiye murahhaslarından müderris Ahmet Reşit B. beyanı mütalea etmişler ve neticede bir proje tanzimi esas itibarile tasvip edilmiştir. Öğleden sonraki celsede projenin madde madde müzakeresine geçilmiş ve bazı tadilâttan sonra proje kabul edilmiştir. 41 maddeden ibaret olan bu proje 3 üncü Balkan konferansı ruznamesinin başlıca mevadını teşkil edecektir.

Türk ve Yunan Başmurahhasları bir arada

Konsey mesaisinin dün akşam'a kadar bitirilmesi mukarrer olduğundan müzakerat saat yedi buçuğa kadar devam etmiştir

Murahhaslardan bir kısmı bugün memleketlerine avdet edeceklerdir.

Yunan Başmurahhası M. Papanastasyu bugün vapurla Pire'ye gidecektir. Diğer Yunan murahhasları da bugün şimendiferle şehrimizden müfarakat edeceklerdir.

Yugoslavya murahhasları da bugün memleketlerine avdet eyliyeceklerdir.

Meclisin tebliği

ISTANBUL, 1. A. A. — Beşinci içtimamı aktetmek üzere İstanbulda toplanan Balkan konferansı meclisi mesaisini bitirmiştir.

Meclisin aktettiği celselerin ve yaptığı müzakerelerin hepsinde âzâ arasında samimî bir zihniyet ve tam bir ahenk ve itilâf hüküm sürmüştür.

Meclisin ayni zihniyetle mütehar-rik olan ve Balkan misakıyle Balkan hükûmetleri tebaasının hukukî vaziyeti hakkında tetkikatta bulunmağa memur bulunan komisyonları da vazifelerini iyi bir neticeye isal etmişlerdir.

Meclis Romen millî Grupunun daveti üzerine Bükreşte toplanacak olan gelecek Balkan konferansının rüznamesini tespit ettikten sonra riyaset Romen grupunun Reisi M. Manescou'ya devredilmiştir.

M. Manescou, riyaset mevkiine geçer geçmez Balkan konferansının gelecek içtimaı için Bükreş şehrinin intihap edilmesinden dolayı mensup olduğu grupun duyduğu teşekkür ve minnettarlık hislerini ifade etmeği bir vazife bildiğini söylemiştir.

Diğer millî grupların murahhas heyetlerinin reisleri de ikinci Balkan konferansı Reisi Hasan Beyfendi ve Kâtibi Umumî Ruşen Eşref Beyfendinin gerek konferansın ve gerek Meclisin mesaisini tertip ve idare hususunda gösterdikleri kiyasetten, bitaraflık zihniyetinden ve konferansa iştirak eden bütün azanın Türkiyede gördükleri samimi misafirperverliikten dolayı teşekkür ve minnettarlıklarını beyan etmişlerdir.

Murahhas heyetlerin reisleri vazifelerini kolaylaştırmak ve Türkiyede çok hoş bir vakit geçirmelerini temin etmek için ibzal ettikleri ihtimamdan dolayı gerek Türkiye Cümhuriyeti hükûmeti ve gerek onun şanlı reisi hakkında mütehassis oldukları derin şükran hislerini de ifade etmeği bir vecibe addetmişlerdir.

İkinci tebliği

ISTANBUL, 1. A. A. — Balkan komitesi bu sabah saat 10 buçukta Reis Hasan Beyin riyasetinde toplandı. Hazırlanacak "Avanproje" nin konferansın heyeti umumiyesine arzından evvel, konferansın dahili nizamnamesine tevfikan, siyasî komisyona havale olunması takarrür etti. Projenin heyeti umumiyesi hakkında söz söylemek sırası Türk murahhas heyetinindi. Heyet namına müderis Ahmet Reşit Bey ve Yugoslavya murahhas heyeti namına da reis M. Youvanovitch beyanatta bulundular. Misakın esasını nazarı itibara almak hususunda herkes mütefik bulunduğundan maddelerin birer birer okunup müzakere edilmesine karar verilerek öğleden sonra üçte içtima edilmek üzere celseye saat bir buçukta hitam verildi.

Saat üç buçukta Balkan misakı komitesi Hasan Beyin riyasetinde içtima ederek maddelerin müzakeresine geçildi ve maddeler birer birer okunup ekserisi harfiyyen, bazıları tashihlerle kabul edildi.

Bilâhare konferans Reisi Hasan Bey riyaset vazifesinin hitam bulmuş olduğunu ve konferansın gelecek sene Bükreşte in'ikat edeceğinden dolayı riyaseti Romen murahhası M, Manescou'ya devrettiğini söyledi.

M. Manescou riyasete geçerek Romen grupu reisleri M. Popp ve M. Polla namına beyanatta bulundu ve onların burada bulunamadıklarına teessüflerini beyan ile riyasete geçirildiğine teşekkür etti.

Bilâhare Yunan heyeti Reisi M. Papanastassiou, Yugoslav murahhası M. Topalovitch, Arnavut heyeti reisi Mehmet Bey Koniçe, Bulgar heyeti Reisi M. Sakazoff, uzun uzadıya beyanatta bulunarak ikinci Balkan konferansı Reisi Hasan Beyle Umumî Kâtip Rüşen Eşref Beye teşekkürlerini söyledilerve büyük Gazinin riyaseti altında Türk milletinin vücuda getirdiği terekkiyat ve gösterdiği teşkilât kuvveti ve mesai intizamı karşısında hürmet ve muhabbetlerini anlattılar. Türk heyetinin Balkan birliği namına fevkalâde kıymetli bir muzaharette bulunarak gayeye doğru konferanslarda ayni samimî muhiti bulmak arzusunu izhar ettiler.

Bilâhare sabık reis Hasan Bey Türk heyeti namına söz alarak kendisine, Umumî kâtip Ruşen Eşref Beye ve bütün Türk heyeti murahhasa azasına söylenen sözlere ve gösterilen teveccühlere teşekkür etti.

M. Papanastassiou'nun konsey namına bir komünike yazılması teklifi kabul edilerek konsey müzakeratına hitam verildi.

Tunç Cephe teşkilâtının bir nümayişi

BERLIN, 1 (A.A) — Cümhuriyeti müdafaa için vücuda getirilmiş yeni bir teşkilât olan Tunçcephe, dün, spor sarayında büyük bir nümayiş tertip etmiştir. 5000 i ahiren vücuda getirilmiş olan müdafaa teşkilâtına mensup bulunan 20,000 cümhuriyetçi bu nümayişe iştirak etmiştir.

Bu münasebetle söz almış olan muhtelif zevat, cümhuriyetçilerin Alman faşiminin yolunu kesmeğe ve cümhuriyet müesseselerini müdafaa etmeğe azmetmiş olduklarını beyan etmişlerdir.

Sosyalistlerin lideri olan Crispien demiştir ki: Faşism, biz istemiyecek olursak iktidar mevkiine gelemez .

İmperatorluk bayrağı teşkilâtı reisi M. Boelterman da şöyle demiştir: Cümhuriyetçilerin Almanya'sı "Uyanmış" tır. Alman demokrasisinin kuvvet ve kudreti, Tunçcephede kendini göstermiştir.

Hint müslümanları

YENİ DELHEY, 1 (A.A.) —Hint ittihadı Müslüman konferansı icra komitesi, dün gece toplanmıştır. Komite, ahiren hudut eyaletini ziyaret etmiş olan komisyonun raporunu müzakere ettikten sonra bir karar sureti kabul etmiştir. Bu karar suretinde Hint hükûmetinden hududa müteallik emirnameleri hemen geri alması ve şiddet hareketlerine iştirak cürmi maznun olmıyan bütün mahpuslarm tahliye edilmesi talep olunmaktadır.

Argantinde riyaseti cumhur intihabatı

BUENOS AIRES, 1 (A.A.) — Ceneral Justo, Argantin Reisicümhurluğu için yapılan intihapta 247 rey almıştır. M. Rocca Reisicümhur muavinliğine 196 reyle intihap edilmiştir.

Londra ile Cenubî Afrika telsizi

LONDRA, 1 (A.A) — Başvekil, bu sabah Londra ile cenubî Afrika arasındaki telsiz telefon hattını, jeneral Hertsog ile yapmış olduğu bir mükâleme ile açmıştır.

Her yerde türkçe kuran

(Başı 1 inci sahifede)

makamı üzerine Haşir suretinden sonra makamı ile de surei Bakarada 3 Türkçe parça okumuştur.

Hafız Ömer Beyin İzmirde Türkçe Kur'anından başka Kuşadasında da Türkçe ezan okunmuştur:

KUŞADASI, 1 (Hususî) — Dün Kuşadasında Hafız Sadık Bey büyük zam makamile Türkçe ezan okumuş halk sokaklarda heyecanla dinlemiştir. Faruk

İstanbulda da Türkçe Kur'an cereyanı kuvvetlenmektedir. Ayasofyada Kadir gecesi için yapılan hazırlıklar bitmiş, dünkü tecrübeler muvaffakıyetle neticelenmiştir.

Türkçe tekbir

Muhtelif camilerde Türkçe Kur'an okumakta olan hafızların evvelki gece aralarında tesbit ettikleri Türkçe tekbir metni şudur:

Tanrı uludur.
Tanrı uludur.
Tanrıdan başka Tanrı yoktur.
Tanrı uludur.
Tanrı uludur. Hamt ona mahsustur.

Türkçe ezan etrafında da mucib memnuniyet bir alâka uyanmıştır. İzmitten Bülbüli zade Faruk imzasile gönderilen bir mektupta kariimiz Türkçe ezanı şu şekilde tercüme ettiğini bildirmektedir:

Allah büyüktür.
Allahtan başka mâ'bût yoktur. Ben şahidim ki Allah büyüktür.
Nebi Muhammet Allah resulü.
Ben şahidim ki Hakkın mersulü.
Ey dinliyenler gelin namaza.
Ev işitenler koşun felâha.
Allah büyüktür Allah büyüktür.
Allahtan başka mâ'bût yoktur.

Tehlikeli bir cani ele geçirildi

ROMA, 1 (A.A) — Verone ahalisinden 36 yaşlarında Mario Silvio Merighi isminde bir şahsın 1922 senesinden beri Şimali İtalyanın birçok yerlerinde İtalyadaki muhtelif resmî ve hususi müesseselerin içinde iş'al edici maddeler bulunan denkler ve posta paketleri göndermiş olduğu Adliye, zabıta ve posta memurları tarafından uzun müddet yapılan tahkikat neticesinde anlaşılmıştır. Bu tehlikeli cani 23 Kânunu sanide Nerone'da tevkif edilmiştir.

Bu denk ve posta paketlerinin gönderildiği müesseseler müstahdemininden, posta ve fen memurlarından şimdiye kadar yaralananların miktarı 38 i bulmuştur.

Mario Silvio'nun evinde bir çok aletler ve kendilerine iştial edici maddeler gönderilecek kimselerin isimlerini havi bir liste bulunmuştur.

Faşist Milis teşkilâtının 9 uncu yıldönümü

ROMA, 1 (A.A) — Faşist Milis teşkilâtının dokuzuncu yıl dönümü tesidi münasebetile M. Mussolini yedi bin kişiden mürekkep Milis takımlarına bir geçit resmi yaptırmıştır.

Faşist fırkasının bayrağı ilk defa olarak bu merasimde ortaya çıkarılmıştır.

Yunanistanda tevkif edilen komünistler

ATİNA, 1 (A.A.) — Arkadaşlarından birinin hapisanede ölmesi üzerine dün bir nümayiş yapmak isteyen yüz kadar komünist tevkif edilmiştir.

Paris-Milano sür'at katarı yoldan çıktı

MONTREAU 1 (A.A.) — Paris - Milano sürat katarı, saat 9,10 daMontreau köprüsünden geçerken yoldan çıkmıştır. Makinist telef olmuştur 3 yaralı vardır.

Kudüs'te tevkifat

KUDÜS, 1 (A.A.) — 11 i kadın olmak üzere 34 komünist civardaki arap kasabalarında nümayişler tertip etmeğe teşebbüs ettikleri sırada tevkif edilmişlerdir.

Başvekilimiz Geldi

(Başı 1 inci sahifede)

gitmişlerdir. Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B. de ayni motörle saraya gitmiştir.

İsmet Pş. Hz. ve Şükrü Kaya B.

Başvekil Paşa rıhtımda..

sarayda Gazi Hz. ne mülâki olmuşlardır.

Başvekilimizin yarın Ankara'ya avdeti muhtemeldir.

* * *

İsmet Pş. Hz. dün saat 3,30 da Dolmabahçe sarayından hareketle Beyoğlunda diş tabibi Sami Günzberg B. in muayenehanesine giderek dişlerini tedavi ettirmişlerdir.

Meclis Reisimiz Dolmabahçeye naklettiler

B. M. M. Reisi Kâzım Pş. Hz. dün Tokatliyan otelinden Dolmabahçe sarayındaki dairei mahsusaya nakletmişlerdir.

3 şaki daha yakalandı

ADANA, 1 A.A. — Kozanın Aslanlı köyünden Ali efendiyi katlederek refikasını dağa kaldıran üç şaki jandarma müfrezeleri tarafından yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir. Kadın da kurtarılmıştır.

Adanada Gazi Hz.nin heykeli

ADANA, 1 (A.A.) — Belediyemiz yeni istasyona giden cadde üzerinde bin metre murabbaı genişliğinde yaptıracağı yeni parkın ortasına büyük Gazinin heykelini diktirmeğe karar vermiş ve heykelin imal ve rekzi için Türk ve ecnebi sanatkârlara müracaatta bulunmustur

Muhabir mektubu

Çarşamba Türkiyenin bir zahire ambarıdır

Yeşil Irmağın ikiye böldüğü arazinin kuvvei inbatiyesi harikulâdedir

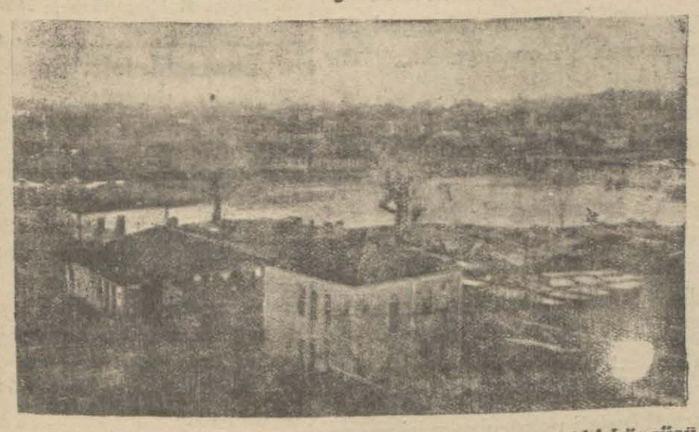

Çarşambanın güzel manzaralarından bir kısım ve eski köprüsü

ÇARŞANBA: Samsundan Çarşanbaya gitmek için biri demir ve diğeri şose olmak üzere iki yol vardır. Günde üç defa tren ve her zaman için de makineli arabalar vardır. Trenler bir saat 3 çeyrekte ve otomobiller daha erken giderler. Ben treni tercih eyledim ve Sancak beyzade Süleyman Beyin lûtûfkâr refakatile çarşamba günü Çarşambaya gittim.

Manzarası

Çarşamba kazası bundan evvel bataklık ve sıtmalık bir memleket iken bugün manzarası değişmiş ve tam yaşanacak bir kasaba halini almıştır. Yeşilırmak bu kasabayı ikiye ayırmış ve güzel bir köprü bu iki sahili yekdiğerine bağlamıştır. Çarşanba kasabası henüz terakki sahasına ayak bastığı cihetle şimdilik mebanî cihetinden bir terakki asarı görünmiyorsa da yakın bir âtide asrî ve muntazam binalarla süslneceği ümit olunabilir. Çarşanbanın sol sahilinde diğer sahile nazaran daha ziyade asarı umran görülmektedir. Burada hakikaten güzel ve kıymeti mimariyeyi haiz binalar mevcuttur.

Sokakları

Kemali esefle söylerim ki bu cennet gibi kasabanın sokakları Nuhu nebî zamanından kalma gibi bir şeydir. Ufacık bir yağmuru müteakip bu sokaklar yağmur deryası halini almakta ve bütün ahali bu çamurlara batıp çıkmaktadırlar. Bu kadar zengin ve mahsuldar bir kazanın merkezi idaresi bu halde kalmamalıydı! Bunca zamandır gelip geçen belediye reisleri acaba ne yapmışlardır? Her halde bu gibi şehir ve kasabalarda yaşayan insanlar diğer memleket sokaklarını da hep böyle zannettiklerinden olmalıdır ki hiç seslerini çıkarmadan böylece çamur deryaları içinde oturmakta bir beis görememektedirler!

Ecnebi diyarlarında

Ben Avrupada yaptığım seyahatlerde ora halkına sorar ve: (Siz, neden dolayı sokaklarınıza bu kadar ehemmiyet veriyorsunuz) derdim. Onlar bana: "Sokaklar insanların meskenidir. Biz vaktimizin kısmı azamını sokaklarda geçirmek mecburiyetindeyiz ve yalnız yatmak için evlerimize gideriz. Onun için sokaklarımıza çok ihtimam eyleriz. Ve işte görüyorsunuz ki her taraf tertemiz, kıyı bucak çiçekler içinde!„ derlerdi.

Halbuki.... Biz sokaklarımıza hiç ehemmiyet vermeyiz ve onu köpek ve hayvanlara mahsus bir mahal zannederek öylece pis ve murdar kalmasında bir beis görmeyiz! Evlerimizin çerçöpünü pencereden sokaklara atarız, tükürür, sümkürür, balgamlarla doldururuz! Üzüm çöplerini meyva kabuklarını, sigara izmaritlerini, kâğıt parçalarını hep oraya fırlatırız! Bu hal bizde bir itiyat halini almıştır. Halbuki dünyada bundan iğrenç bir hal yoktur ve biz artık bu hallere bir nihayet vermeliyiz. Çünkü medenî olmağa azmetmiş milletler evvelâ işlerine sokaklarından başlamalıdırlar!

İstanbulda şehremini Cemil paşa sokaktaki direklere bir çok demir sepetler astırmıştı. Fakat bizler yine her şeyi sokaklara atıyorduk!

Kuvvei inbatiyesi

Çarşanba kazası Türkiyenin bir zahire ambarıdır. Canik dağlarile deniz arasında uzanıp giden ve müteaddit ırmaklarla bağrı sulanan bu vâsi arazideki kuvvei inbatiye hiç bir yere müyesser olmamıştır. Bu arazi Tuna vilâyetinin bir eşidir! Bu fevkalâde topraklarda killi ve kumlu Ümüz bulunduğundan dolayı rutubeti birçok zaman muhafaza ettikleri cihetle sulanmak ihtiyacından varestedirler. Yeşil ırmağın ikiye böldüğü bu arazinin şarkındakine Arım ve garbindekine Ökse demektedirler. Ziraat noktasından en makbul kısımları Arım alçağile Ökse alçağı olan denize mücavir mahallerdir.

Hasılât akla hayret verir

Çarşanbada her nevi mahsul yetişmektedir. Diğer yerler gibi halk yalnız tütünle uğraşmazlar ve her cins mahsülden istifade ederler. Kaza dahilinde her sene:

52	milyon	kilo	Mısır
07	milyon	kilo	Fasulye
12	milyon	adet	Yumurta
01	milyon	kilo	Arpa
02	milyon	kilo	Buğday
03	milyon	kilo	Soğan
1/2	şar milyon	kilo	sarımsak,

yulaf ve patates hasıl olmaktadır.

Mısır mahsulü bu havalinin başlıca gıdasıdır. Ve civar vilâyetler buradan külliyetli mübayaatta bulundukları gibi 15 milyon kilo kadar da harice sevkolunur. Fasuleyinin de 4 milyonu haricte ve 3 milyonu dahilde sarfolunmaktadır.

Refah ve servet

Kazanın iktısadî vaziyeti çok mükemmeldir. Köylü kâmilen müstahsildir. Fukara yoktur. Ve kemali iftiharla arzeylerim ki her tarafta refah ve servet mevcuttur. Yalnız bu senenin zahireleri iyi fiatla satılamadığından dolayı piyasada buhran hasıl olmuştur. Burada en çok ekilen şeyler mısır, fasulye, ve sebzedir. Halk kavun, karpuz ve her türlü meyva ile de meşguldürler..

Bunlardan da küllî istifade temin olunmaktadır.

Tütün

Çarşanba kazası tütün istihsalâtile de meşhur iken inhisar idaresinin ova zer'iyatını meneylemesi ve kısmen de halkın tütünden sarfı nazar eylemesi dolayısile evvelce 700,000 kiloya baliğ olan tütünler şimdi 90,000 kiloya inmiştir. Ve esasen tütün gibi bir cins mahsul ile uğraşan yerler ahalisi tütünlerini satamadıklarından dolayı çok mutazarrır oldukları cihetle bu vatandaşlar adeta iflâs eylemek derecelerine gelmişlerdir! Maahaza bu yüzden iflâs edenleri de işitiyor ve görüyoruz! Çarşanbalılar bu yüzden çok bahtiyardırlar. Zira: mahsulleri yalnız bir kaleme inhisar eylememektedir. Çarşanba tütünlerinin yanma hassası ziyade olduğundan bunların müşterileri çoktur.

Ragıp KEMAL

Kari sütunu

Müskirat inhisarı idaresinin yardımına teşekkür

Karaman belediye reisinden şu mektubu aldık:

Cihan buhranın her yerde ve bilhassa müstahsil üzerindeki elim te'sirleri herkesce malûmdur. Bu buhran Konya ve Karamanın üzüm müstahsil köylerinde de azamî şiddetle başlamıştı. Büyük Cumhuriyetimizin İnhisarların mevadı iptidaiyesini bizzat müstahsilden mubayaa için yaptığı kanuna tevfikan müskirat umum müdiriyeti tam zamanında mıntakamıza yetişti. Muhakkak bir harabiye mahkûm mustahsilin elinden değeri fiatla malini aldı. Bu alış ve para tediyesinde köylüye azamı suhuleti gösterdi, ve Karaman bütün dünya buhranını hissedemeyecekle girdi. Büyük yardımından dolayı mübeccel hükûmetimize ve hükûmetimizin kavaninini milletin büyük menfaatlerile birleştiren müskiratın büyük ruhlu büyük müdiri Asım Beyfendiye şükranlarımızı arzetmeyi ve bu müsmir ve şuurlu yardımdan bizi her vakit uzak bırakmamasını niyaz etmeyi bir vazife telâkki ettim. Muhterem gazetenizin bu istirhamatımızı âlenen neşir suretile lûtûfkârlığına intizar ederiz efendim."

Karaman civarındaki köylerden de birçok imzalarla aldığımız mektupta köylü tarafından ispirto inhisar idaresi umum müdürü Asım Beye teşekkür edilmektedir.

Memlekette

Bursada Türkçe kur'an

Bazı meraklılar kur'an dinlemek için İstanbula geliyorlar

Bursa muhabirimiz yazıyor: Bir haftadan beri halkımız arasında günün bütün mübahasesini Kur'anın türkçe okunması meselesi teşkil etmektedir. Ana lisanla okunan Kuran burada umumî bir merak ve alâka ile karşılanmıştır. İstanbul hafızlarının bu hususta gösterdiği müvaffakiyet takdirlere mazhar olmuştur. Şehrimizin maruf simalarından tutunuzda muhtelif tabakaya mensup bir çok kimseler dinimizin esasını teşkil eden Kuranın bademe memleketin her tarafında türkçe okumasının şiddetle taraftarı olduğunu söylemişlerdir. Bunlardan bazıları da diyorlar ki:

— Biz şimdiye kadar arapça okunan Kurandan — manevî bir duygudan başka — bir şey anlamıyorduk, fakat bir müddetten beri türkçe Kuran hakkında yapılan neşriyatı görünce, dinimizin esaslarını, Allahın emirlerini hakikî bir şekilde ve yavaş yavaş, anlamış bulunıyoruz.

Bazı meraklılarda sırf türkçe Kuran dinlemek için İstanbula gitmişlerdir. Türkçe Kura'n hakkındaki mütaleasını öğrenmek istediğim bir hafız da bana dedi ki: "Cuma namazlarında biz zaten hutbeyi hep türkçe olarak okuyorduk. Simdi de Kur'anı tecvrübe edeceğiz. Madem ki İstanbul hafızları bunda muvaffak oldular, biz neye olmıyalım?„

Türkçe Kuran şehrimizde ilk defa olarak Yesil camiinde okunacağı söylenmektedir.

Kaçakçılık mahkemesi

Şehrimizde kaçakçılık mahkemelerini rüyet etmek üzere asliye ceza reisi Mustafa Bey memur edilmiştir. Bunlardan ilk muhakemeler evvelki gün yapılmıştır. On kişiden ibaret olan maznunlardan altısının mahkûmiyetine birinin beraetine üçünün de yeniden tahkikat icrası için talikine karar verilmiştir.

Fırka vilâyet kongresi

Halk fırkası vilâyet heyeti evvelki gün fırka merkezinde senelik kongresini aktetti. 53 azanın iştirak ettiği bu kongrede vilâyetimizin iktısadî ve içtimaî mesaili etrafında hararetli müzakereler olmuş şehrin terakki ve ümranı hususunda mühim kararlar ittihaz edilmiştir.

Gazinin haraya hediyrleri

Gazi Hazretleri haraya cinsleri kıymetli üç hayvan hediye etmişlerdir. Ekres, Filis ve İnci isimlerini taşıyan bu kısrakların kıymeti 15000 liradır.

Bozöyükte yeni bir fabrika

Şubatın on ikinci gününden itibaren Bozöyük yeni bir faaliyete sahne olacaktır. Bir müddetten beri istasyonun mukabil tarafında ve 60 metre mesafede yeni bir fabrika yapılmıştır ki bu müessese, magnezit istihsal edecektir. Bilhassa birçok işsizlere iş temin edeceği için ayrı ve büyük bir hususiyeti vardır. Ve mıntakamız halkı bundan dolayı pek ziyade memnuniyet göstermektedir. Bu yeni istihsal işine başlanmak suretile memlekete iptidaî madde temin edilmek gibi başka bir faide daha hâsıl olacaktır. Diğer taraftan ileride magnezit ihracı da mümkün olacaktır.

Karlardan Balıkesir yolları kapandı

Balıkesir havalisinde son günlerde Balıkesir - Edremit yolu kapanmış ve münakalât tamamen durmuştur. Edremitten kalkan bir kamyon la iki otomobil yarı yolda kar yığınlarına saplanıp kalmıştır. Otuz kadar yolcu yaya olarak civar köylerden birine iltica etmişlerdir. Balıkesirden giden otomobil ve kamyonlar da yine yarı yolda kalmışlardır.

Düğün evinde cinayet

Beypazarından bildirildiğine göre, Kelegra nahiyesine iki saat mesafede bulunan Kapullu karyesinden Palabıyık namile maruf Hasan Ağanın kızının düğününde bir cinayet olmuştur. Sebep bir kadın meselesidir.

Düğün gecesi, düğüne davetli olan iki yaşlı kadınla, Hasan Ağanın akrabalarından birinin metrukesi olan Satı ismindeki genç kadın geceyi düğün evinde geçirirler. Hasan Ağanın akrabalarından Emin isminde şahıs Satı kadını evinden çıkarmasını teklif ederse de, Hasan Ağa bu misafirini çıkaramıyacağını söyler.

Bunun üzerine Emin sabaha karşı Hasan Ağanın kapısını omuzlıyarak eve girmiye muvaffak olur. Gürültü ile kadınlar uyanmıştır. Emin Satı kadını ve o esnada uyanan Hasan Ağanın oğlu Aliyi kolundan yakalayıp evden çıkarmak ister. Bu esnada birkaç el tabanca patlar. Emin muhtelif yerlerinden ağır yaralanarak yere düşer. Satı kadın, ifadesinde "Emini ben vurdum, beni fena bir kadın gibi kaldırmak istiyordu, demiştir." Hasan Ağa, oğlu Ali, Satı yakalanmış, Adliyeye verilmişlerdir.

Nişanlıyı kim vurdu

İzmirde Karşıyakanın Muradiye sokağında Fatma Hanım namında 20 yaşlarında genç bir kadın bıçakla sol memesi üstünden ve sol omuzundan ağır surette yaralı bulunduğunu yazmıştık. Verilen tafsilât şudur:

Hâdiseye zabıta ve adliye derhal vazıyet etmişlerdir. Tahkikatın ilk safhası kızın nişanlısı Niyazi efendi üzerinde toplanmış bulunuyor.

Cinayetin kıskançlık saikasile bu genç tarafından yapılmış olması muhtemeldir. Söylendiğine göre, Fatma Hanım Kürt Hasan isminde bir şahısla da tanışmakta imiş. Hasan efendi bazı arkadaşlarile arasıra genç kadının evi önünden geçiyormuş.

Kızın annesi diyor ki:

—"Niyazi geldi, kızımı sinemaya götürmek üzere evden aldı, geç vakit onun öldürüldüğünü öğrendim."

Fatma Hanımın nişanlısı Niyazi efendi ise: "Nişanlımı ben vurmadım. Sinemada idim". Demekle iktifa etmiştir. Fakat Niyazi efendi kendisini taharriye giden zabıta memurları tarafından yatağında bulunmuştur.

Çizmesinde görülen bir kan lekesi nazarı dikkatı cebetmiştir. Delikanlı "Akşam tavuk kesmiştim, onun kanıdır" diyor. Filhakika evde tavuk kestiği tesbit edilmiştir.

Kanın tahlili için çizme, tıbbı adlî müessesesine gönderilecektir. Maznun tevkif edilmiştir. Tahkikata devam ediliyor.

Haydutlar cürümlerini itiraf ettiler

İzmirden bildirildiğine göre, Urla - Çeşme yolu arasında dört kamyonun yolunu keserek yolculardan 2000 küsür lira gaspederek firar eden haydutlardan Karagöz oğlu Battal ile Çoban Osman, Çallı Halil, jandarmalar tarafından yakalanmışlar. Çoban Osman Urlada hamamda, Çallı Halil Salihlide evinde, Karagöz oğlu Battal da Kilizman civarında dağda yakayı ele vermişlerdir. Haydutlar cürümlerini itiraf eylemektedir.

— Cahillik ettik. Aç kalmıştık ne yapalım.

Haydutların taarruzuna uğrayan otomobil yolcularından mühim bir kısmının 500 küsur lira paralarile saat, cüzdan, kolonya, şeker, ceket ve bazı kıymetli eşyaları haydutların üzerinde bulunmuştur.

Adliye tahkikata devam etmektedir.

İstinsahlar

Yer yüzündeki kütüphaneler

Yer yüzünde 181 milyon kitabı ihtiva eden 1,038 umumî kütüphane vardır. Bu yekûn üzerinden Avrupada 669 (119 milyon cilt) , Amerikada 336 (56 milyon cilt), Asyada 23 (4 milyon cilt) , Avusturalyada 7 (1 milyon cilt) , Afrikada 3 (200,000 cilt) kütüphane vardır.

Bütün milletler içinde kütüphaneleri en zengin olan millet Almanlardır. Almanya'da 160 kütüphanede 29 buçuk milyon cilt vardır. Ondan sonra Fransa gelmektedir. (111 kütüphanede 19,8 milyon cilt) Sırasile İngiltere (101 kütüphanede 17 milyon cilt) , İtalya (85 kütüphanede 13,3 milyon cilt) , Avusturya (23 kütüphanede 5,2 milyon cilt) , İsviçre (26 kütüphaende 3,7 milyon cilt) , Belçika (19 kütüphanede 3 milyon cilt) , Hollânda (18 kütüphanede 3,2 milyon cilt), Lehistan (14 kütüphanede 2,5 milyon cilt) .

Yer yüzündeki kütüphanelerin ehemmiyeti itibarile tasnifi yapılmak icap ederse, şöyle bir netice çıkar:

Paris, Millî kütüphane 4,5 milyon cilt, Leningrat, Devlet kütüphanesi 4 milyon cilt, Leningrat, Fen akademisi kütüphanesi 4 milyon cilt, Waşington, Kongre kütüphanesi 3,56 milyon cilt, Moskova, Lenin kütüphanesi 3,5 milyon cilt, Londra,British Museum kütüphanesi 3,15 milyon cilt, Nevyork Umumî kütüphane 2,97 milyon cilt, Harvard Darülfünun kütüphanesi 2,5 milyon cilt, Berlin Prusya devleti kütüphanesi 2,2 milyon cilt, Kiyef, Millî Ukrayna kütüphanesi 1,62 milyon cilt, Münih, Bavyera Devlet kütüphanesi 1,62 milyon cilt, Paris, Sorbonne kütüphanesi 1,6 milyon cilt.

Bir milyondan fazla cildi bulunan diğer kütüphaneler arasında Boston, Yale darülfünunu, Şikago, İstrazburg, Oksford, Vienna, Madrit, Cambridge, Napoli, La Haye kütüphanelerini zikretmek lâzmdır.

L'Européen

Gülhane müsamereleri

Bu seneki Gülhane tıbbi müsamelerinin beşincisi Gülhane konferans salonunda yapılmıştır.

Hariciye muavini doktor Salih B. tarafından Azım neşrile tedavi edilmiş Klumpfiy.

Hariciye muavini doktor Selâmi Bey tarafından alt çene kemiğinde osteosarkom.

Cildiye muavini doktor Kemal Bey tarafından şark çibanı tedavisi, Dereni karhanın ultruavioler ile tedavisi: Tedavi edilmiş bir heredo sifiliz hakkında üç vak'a.

Müderris Tevfik Salim Paşa tarafından nadir görüen bir münassıf zatülcenbi ve bir granüi vak'ası ve teşrih parçaları.

Muallim Nazım Şakir B. tarafından Dimağ gliyo sarkomu vak'aları takdim edildi.

Münakaşata: Muallim doktor Kemal, Lûtfi, Abdülkadir Lûtfi; Kemal Hüseyin, Süreyya Hidayet Beylerle doktor Salih Bey iştirak etmişlerdir.

Gelecek müsamere bayrama tesadüf ettiğinden bir ay sonra içtima etmek üzere müsamereye hitam verilmiştir.

Ekmek fiatı

İstanbul Belediyesinden: Şubatın üçüncü çarşamba gününden itibaren ekmek yedi kuruş francala on bir kuruştur.

Yeni neşryat

Muhit

Bu nefis aile mecmuasının bayram nüshası zengin ve daha mütekâmil bir halde intışar etmiştir. Ahmet Cevat Beyin Türk klasikleri hakkındaki makalesi, içinde birçok hikâye, şiir, makale ve nesirler, Seyahat Edebiyatı v.s. vardır.

Yalnız 75 kuruş gönderiniz

Mukabilinde REİSİ CÜMHUR Hz. lerinin tabiî büyüklükde, sanatkârane bir büst PORTRELERİNİ elde edeceksiniz. Türkiyenin bilumum ricalı âliye portrelerinin fiatları aynıdır. Posta mesarifi yukariki bedele dahildir. FOTO FRANSE, İstiklâl caddesi No 128 BEYOĞLU

ZAYİ CÜZDAN

29-1-932 cuma günü ikindiden sonra Beyazıt camiinde nüfus tezkeremi havi cüzdanımı zayettim. Bulanın insaniyet namına aşağıdaki adrese bildirmesi. Çengelköy Tarlabaşı, 5 numarada Anber Enver Tel. 67 Kandilli

İktisat Vekâleti Maadin İşleri Umum Müdürlüğünden:

Bursa Valâyeti dahilinde İnegöl Kazasına merbut Hayriye ve Maden Karyelerinde şimalen su çıktığı mahalden itibaren Evliyani değirmenine kadar Sinirli dere mecrası ve oradan kızıl tepe hattı müstakim ve şarken Kızıl tepeden bed ile Çanakçı Küçük Tepe, Çatal tepesi ve Çanak Kaya tepesi mevkilerinden bilmürur Odun tepesine hattı münkesir ve cenuben odun tepesinden bilmürur Gök kaya tepesine hattı münkesir ve garben gök kaya tepesinden bed ile Dundar tepesinden bilmürur mebdei hudut olan su çıktığı mahalle hattı münkesir ile mahdut ve mesahai sathiyesi dört yüz on iki ceripten ibaret arazide Şeyh Mahmut ve Sabri ve Kadem ve Hüsamettin Efendilerle Ömer ağa tarafından 11 Kânunuevvel 314 tarihli ruhsatnameye müsteniden bittaharri zahire çıkarılan altın ve gümüş eserini havi bakır ve çinko madeni doksan dokuz sene müddetle mülmaileyhim uhtesine ihale olunacağından Maadin nizamnamesinin otuz altıncı ve otuz yedinci maddeleri mucibince keyfiyeti ihaleye itirazı olanların ilân tarihinden itibaren iki ay müddet zarfında Ankarada iktisat Vekâletine ve mahallinde makamı vilâyete müracaat eylemeleri ilân olunur.

ZAYİ — Galata gümrüğünden almış olduğumuz 10-9-931 tarihli ve 106274 numaralı makpuzu zayi ettik. Hükmü yoktur. Wanderzee.

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden: İstanbul Tesisatı elektrikiye Türk Anonim Şirketi vekili Celâl B. tarafından Selim Efendi ile Şişlide Operatör Raif Bey sokağında 26-28 No da Kirkor Serkis Zerunyan Efendi aleyhlerine ikame olunan dava üzerine dava arzuhalinin müddeialeyhlerden Kirkor efendiye ilânen vaki olan tebliğine rağmen tayin olunan günde mahkemeye gelmemiş ve hakkında giyaben tahkikat icrasına karar verilerek yevmi tahkikat 29 şubat 1932 pazartesi saat 14 te talik edilmiş ve adiyen sadır olan gıyap kararının ilânen tebliğine karar verilmiş olmakla keyfiyet ilân olunur.

Ittihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu : 4887

ASRÎ LİSANLARIN KOLAYLIKLA tedrisini temin için:

BERLITZ Mektepleri

tenzilâtlı tarife ile akşamları hususî kurslar küşat ediyor.

6 ay, haftada 3 ders..... 23 lira 10 kuruş

FIRSATTAN İSTİFADE İLE

BERLİTZ Mekteplerinde

Asrî lisanları,iyi, seri ve ehven öğreniniz.Kayda başlanmıştır.

Ankara: Hacı Bayram caddesi İstanbul: 373, İstiklâl caddesi

Sinema -Tiyatro

Bugün akşam saat 21,30 da

Yalova Türküsü

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

İlk Müsikili komedi Bestekârı: Hasan Ferit Halk, Talebe ve Zabitan gecesi.

Altı yaşından aşağı olan çocuklar tiyatroya kabul edilemezler.

RAŞİT RIZA TİYATROSU

Bu akşam saat 21,30 da

Demirhane Müdürü

Dram 5 perde

Tercüme eden: Vedat Ürfi

Yarın akşam

1 — NOKTA

Operet Heyeti

5 şubat cuma günü akşamı saat 22 buçukta MULEN RUJ'da Bestekâr Muhlis Sabahattin Bey nezaretinde Büyük Operet Heyeti tarafından ilk temsil AYŞE, Millî operet 3 perde.

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Mukaddema Beyoğlunda Surp Agop Elma Dağ sokağında Arifpaşa hanında 5 numarada iken halen ikametgâhı meçhul Jak Silbermann efendiye. Hamparsum Terzian efendinin aleyhinize Beyoğlu birinci sulh hukuk mahkemesinden istihsal ve berai infaz dairemize tevdi eylediği 19-10-931 tarih 931-997 numaraya müstenit hüküm ilâmma tevfiken zimmetinizde matlubu olduğu mübrez ilânı fikrai hükmüyesinden anlaşılan dört bin altı yüz elli kuruş ma'mesarifi muhakeme ve icraiye ve faiz haciz tahsili hakkında vaki talebi mucibince deyni mahkûmum bihi berai tesviye tarafınıza gönderilen ödeme emri ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile tebliğ kılınamıyarak tebliğatı vakanın ilânen icrası karargir olmakla tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında 932-312 dosye numarasına müsteniden icranın durması hakkında şifahi veya tahriri bir itirazı kanuni sert etmediğiniz ve müddeti mezkûrenin hitamını müteakip sekiz gün zarfında deyni mahkûmum bihi tediye veya itfaya tekabül edecek emval irae etmediğiniz takdirde ber mucibi talep muamelâtı icraiyenin gıyabınızda infazına tevessül kılınacağı malumlunuz bulunmak ve olbaptaki ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilânı keyfiyet olunur.

ETIBBA Muhadeneti 1919

İstanbul Etıbba Muhadenet ve Teavün Cemiyetinden:

3 Şubat Çarşamba günü saat 17 de Tokatliyan otelinde srhhat ve içtimaî muavenet vekili Refik Bey efendinin şerefine bir çay ziyafeti verilecektir. Azanın teşrifleri rica olunur.

ZAYİ — Seyrisefer merkezinden alınmış olan 584 numerolu "avion voisin" markalı otomobilin plâkası zayi olmuştur. Hükmü yoktur.

Nemli Zade Sıtkı

Dr. Celâl Tevfik

Zührevî ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı: Sirkeci, Muradiye caddesi No. 35. Her gün saat 14-18.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398. Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

Doktor

Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Temamına 3500 lira kıymet taktir edilen Galatada Hacı Amâ mahallesinin Çeşme meydanı caddesinde atik 14,16 cedit 12, 14 16 numaralarla murakkam mozayik imalâthanesini müştemil ma arazi bir bap ahşap hanenin temamı ve yine temamına 2500 lira kıymet taktir edilen Galatada Yolcu zade mahallesinin Yeni kapı sokağında (Azap kapısından Beyoğluna çıkılacak cadde üzerinde) eski ve yeni bir numaralı nim kâgir hanenin temamı açık artırmaya vazedilmiş olup 18 şubat 932 tarihinde şartnameleri divanhaneye talik edilerek 7 mart 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde açık artırma suretiyle satılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi teminat akçesi alınır, müterakim vergi, belediye vakıf icaresi, müşteriye aittir. İcra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicilleri ile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitleriyle bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar alâkadarlaların işbu maddeyi kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 931-900 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

İstanbul birinci iflâs memurluğundan: Sultanhamamında Çıngırıoğlu hanında Trikotajcı Müflis Nikola Nikidis ve Şeriki şirketi tarafından teklif olunan kongurdato müzakeresi 20 Şubat 932 tarihine müsadüf cumartesi günü saat 13 buçuğa talik edildiği alacaklıların malûmu olmak üzre ilân olunur.

İyi Fransızça bilen 18 yaşlarında bir genç İNGİLİZ KIZI yalnız gündüzleri için mürebbiyelik arayor. İstanbul 176 numerolu kutu adresine "H.T." rumuzile yazılması.

HASAN ZEYTİNYAĞI:

Türkiyenin ve bütün dünyanın en leziz ve en nefis yağıdır

Hastalıklarda içilir. Yemeklerde ve salatalarda lezzetine payan yoktur.

KÜÇÜK SANAYİE RAĞBET EDİNİZ

NİSPETEN KÜÇÜK SERMAYELERLE

Memleketimizin en ziyade muhtaç bulunduğu zirdeki maddeleri en son sistem makinelerden mürekkep küçük fakat komple tesisatla imal edebilirsiniz.

1 — MUTFAK VE SOFRA TAKIMLARI (Bıçak,çatal,kaşık v.s.)
2 — İNŞAAT VE İMALÂT MALZEMESİ (Somun, vida, ray cıvatası, perçin, mücerrit mesnetleri v.s.)
3 — HER NEVİ BORU (gaz borusu, su borusu, peşel - kablo borusu v.s.)
4 — KALAY VE ALUMİNYOM YAPRAKLARI (çikolata ve saire ambalajında istimal edilir.)
5 — HER NEVİ TEL VE ÖRGÜLER

HANS FRANK ve ŞERİKİ

İstanbul — Galata — Voyvoda caddesi - Agopyan Han.
Mektup adresi: Galata posta kutusu 420 Tel. B. O. 4038.
KATALOĞ VE İZAHAT İSTEYİNİZ.

En âlâ ve her cins ve ucuz

Mevsim Ayakkapları

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 367 No. lu

N. AMİRALİ

Kundura mağazasında bulursunuz.

Istanbul Deniz Levazımı Satın Alma Komisyonundan

2000 metre Kaput astarı açık münakasası: 3 Şubat 932 çarşamba günü saat 11 de yukarıda mikdarı yazılı kaput astarlığı kunaşın hizasındaki gün ve saatte açık münakasası icra olunacağından şartnamesini görmek üzere her gün ve vermeğe talip olacakların münaaksa gün ve saatında muvakkat teminatlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazımı Satın Alma Komisyonuna muracaatları. (134)

İkinci çocuğunuza da Bu Bayram

Bir kumbara alınız!

Türkiye İş Bankası

Büyük Tayyare Piyangosu

Yeni Tertip Başlamıştır.

Altı keşidelik olan işbu tertipte 50.000 numara kâmilen ikramiye veyahut amorti kazanacaktır.

1.ci Keşide: 11 ŞUBAT 1932

Büyük ikramiye 30.000 liradır.

Biletler Satılmaktadır.

Muallim Mubahat Bey Merhumun

Tercüme ettiği Amelî Hayat Alim

(HERBERT N. GASSON) 'un

İDEAL BÜRO ve YENİ MÜŞTERİ BULMAK SAN'ATİ

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir
Bütün İş adamlarma tavsiye ederiz.

Tevzi mahalli: Milliyet Matbaası.

Satılık Şeker fabrikası

Hali tasfiyede bulunan Uşak Terakkii Ziraat Türk Anonim Şirketi tasfiye heyetinden;

Heyeti umumiye kararile tasfiye halinde bulunan Uşak Terakkii Ziraat Türk Anonim Şirketinin mutasarrıf olduğu Şeker Fabrikası aşağıda yazılı müştemilât ve teferruat ve bilcümle mütemmim cüz'ülerile beraber satılığa çıkarılmış olduğundan satış şartlarının esas hatları aşağıda ilân olunur:

1 — İştira teklifleri tasfiye heyetine hitaben ve tahrirî olacaktır. Hakikî şahıslar teklifnamelerine fotoğrafilerini yapıştırıp Notere tasdik ettirecekler ve hükmi şahıslar müsaddak sirkülerlerini raptedeceklerdir.

2 — Talipler teklif edilecek bedelin yüzde onu nispetinde teminat akçası vermeğe mecburdurlar. Muteber bir bankanın teminat mektubu da kabul olunur.

3 — Tekliften evel fabrikayı görmek ve tetkik etmek isteyenlere fabrika idaresince her türlü teshilât irae olunacak ve teklif vukuundan sonra taliplerin fabrikayı görmedikleri beyanile veya sair bir sebeple tekliften rücua hakları olamayacaktır.

4 — Teklifler fabrikada asılacak bir levhaya günü gününe kaydolunarak herkes tarafından görülecek ve hariçten soranlara tahriren bildirilecektir.

5 — Teklifler 24 Şubat 932 akşamına kadar kabul edilecek ve 12 Mart 932 tarihine kadar talipler tekliflerinden rücu edemeyeceklerdir. Mezkûr tarihe kadar tasfiye heyeti tarafından tahriren kabul cevabı verilmediği takdirde talipler serbest olup teminatlarını istirdat edebilirler.

6 — Tasfiye heyetinin kabul cevabile akit tekemmül ederse de tekarrür eden bedel tamamen tediye olunmadıkça müşteri fabrikaya malik olamayacaktır.

7 — Kabul cevabından itibaren azamî onbeş gün zarfında müşteri takarrür eden bedeli şirkete tediyeye mecburdur. Bu müddet zarfında bedeli tediye etmeyen müşterinin veya her hangi bir sebeple olursa olsun 12 Mart 932 tarihinden evel tekliflerinden rücu edenlerin teminatları hüküm istihsaline hacet olmaksızın maktu tazminat olarak şirkete irat kaydolunacaktır. Bundan başka müddetinde bedeli tediye etmeyen müşteriye karşı tasfiye heyeti akdi feshederek fabrikayi ikinci defa satışa çıkaracak ve birinci bedel ile ikinci bedel arasında fark hâsıl olursa bu farkı şirkete tazmine birinci müşteri mecbur olacaktır.

8 — Talipler bu şartları aynen kabul ettiklerini teklifnamelerinde tasrih edecekler ve başka suretle vukubulacak müracaatlar nazarı itibare alınmayacaktır.

Bu şartlar dairesinde satılığa çıkarılan şeker fabrikasile müştemilât ve teferruatı şunlardır:

A — 926 senesinde inşa edilmiş Skoda fabrikası mamulâtından günde beş yüz elli ton pancardan kristal şeker istihsali kabiliyetinde her türlü teferruat ve yedek kuvvei muharrike ve elektrik tesisatı mükemmel kârgir fabrika binasile derununda mevcut ve müstekâr bilûmum makinalar.

B) 1700 metre saha üzerinde inşa edilmiş dörtte üç kısmı betonarme ve dörtte biri kârgir 650 vagon şeker istiabı kabiliyetinde şeker ambarı.

C) 450 metre saha üzerinde inşa edilmiş günde yetmiş beş hektolitre 95-96 dereceli ispirto istihsaline mahsus Grimma mamulâtından ispirto Fabrikası bütün teferruatile.

D) 700 metre saha üzerinde bir katlı kâğır olarak inşa edilmiş Skoda fabrikası mamulâtından Şeker Fabrikası tamirat atelyesi.

E) 2850 metre mürabbaı saha üzerinde bir katlı ve ahşap olarak inşa edilmiş beş kısımdan mürekkep malzeme ambarları binasile iki oda ve bir sofayı havi bir katlı bekçi evi ve 60 metre saha üzerinde inşa edilmiş yağ ambarı denilen kârgir ambar binası ve 90 metre mürabbaı saha üzerinde bir katlı kârğir çuval ambarı ve ittisalinde nim kârgir eski küsbe ambarı demekle maruf bina.

F) 500 metre mürabbaı saha üzerinde iki katlı olarak inşa edilmiş yirmi odayı ve müştemilâtı saireyi havi usta ve amele odaları.

G) Her biri 350 metre mürabbaı saha üzerinde kâğir olarak inşa edilmiş ikişer katlı ve her katta dörder apartımanı müştemil memurin ikametine mahsus iki adet apartıman binasile altı bodrum ve üstü her biri üçer oda ve birer sofayı ve müştemilâtı saireyi havi sekiz daireye münkasim kezalik memurin ikametine mahsus ahşap bina.

H) 810 metre saha üzerinde iki ciheti ikişer ve orta kısmı tek katlı ve adi çatmalı halen müdiriyet ve memurin büroları olarak kullanılan ahşap bina.

K) Balâda mezkûr binalarla müştemilâtı sairenin üzerinde bulunduğu on üç parça senetle tasarruf edilir kısmen kabili ziraat 111 dönüm fabrika arazisi.

L) Fabrikaya ait muhtelif makaslarla yükleme ve boşaltma işlerini teshile mahsus demiryol şube hattı ve muhtelif daireler arasında ihtiyaca kâfi telefon ve umumî tenvirat tesisleri ve fabrikanın suyunu temin eden dranaj ve kuyu ve kanal ve boru ferşiyat tesisatı ve bunlardan başka müteaddit bekçi, baskül ve bakkaliye barakaları.

Bunların mecmu kıymeti mukayyet kıymetlerinden müterakim amortismanları tenzil olunarak (1817141) liradır, ve bir kül halinde olduğundan gayri kabili tefriktir. Fazla tafsilât için şifahen veya tahriren fabrika idaresine müracaat olunması ilân olunur.

Adapazarı Türk ticaret bankası

Anonim Şirketi on üçüncü senelik hissedarlar içtimaı

Adapazarı Türk Ticaret Bankası - Anonim şirketi senelik hissedarlar içtimaı mart ayının onuncu perşembe günü saat on dört buçukta Adapazarında bankanın Merkez binasında yapılacaktır. Müzakere rüznamesi aşağıda yazılıdır. Bundan başka mevaddın rüznameye konulması 28 inci madde mücibince sermayenin yüzde onuna malik olan hissedarlar tarafından içtimadan on gün evvel teklif edilmesine bağlıdır. Esas mukavelenamenin 24 üncü maddesine göre umumî heyet asaleten veya vekâleten yirmi veya daha ziyade banka hisse senedine sahip bulunanlardan terekküp eder. Vekillerin hissedarlardan olması meşruttur. 26 mcı maddeye tevfikan içtima gününden en az iki hafta evvel bankanın ve merkez veya şubelerine hissedarların müracaatla birer duhuliye varakası almaları rica olunur.

Müzakere rüznamesi

1 — İdare Meclisinin ve murakabe heyetinin raporlarının okunması,

2 — 1931 senesi bilânço ve kâr ve zarar hesabının tetkik ve tasdiki ve heyetlerin ibrası,

3 — Temettü tevziine karar verilmesi,

4 — Müddeti biten idare meclisi azalarının seçilmesi,

5 — İdare Meclisi azalarının banka ile muamele yapılmalarına müsaade veren kararın tesmil ve tevzi[illegible]

Aydın Ziraat Bankasından:

Maliyeden Bankaya hini devrinde gösterilen kıymet	Muhammen kıymeti	Vilâyeti	Karye veya mahallesi	Mevkii	Cinsi	Dö.
0	6300	Aydın	Mursallı	Çamurçukuru	İncir Çardak kahve bahçesi	35
0	10200	„	Kanlıkavak Hazırbeyli	Kocakuyu	„	60
0	19800	„	Mursallı	Tekedede	„	90
0	17500	„	Mursallı	Çamurçukuru	„	100
0	11100	„	„	Kıroğlan	„	60

Yukarıda evsafı yazılı beş kıt'a incir bahçesi kapalı zarf usulile ve atideki şerait dahilinde satılığa çıkarılmıştır.

I — İhale 25 Şubat 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te Ziraat Bankası Aydın Şubesi binasında icra edilecektir.

II — Talipler muhammen kıymet üzerinden yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçesi iraesine mecburdur.

III — İhaleyi müteakip emval bedeli nakden ve peşinen tediye edileceği gibi Haziran 928 tarihli talimatnamedeki eşkâle göre hak sahiplerine verilmiş olan hazine bonoları nakit makamında kabul edilir.

IV — Merkezden istizanı icap eden ahvalde cevabı vuruduna kadar talipler peylerinden nükûl edemezler.

Daha fazla malûmat almak istiyenler Ziraat Bankası Aydın Şubesine tahriren veya şifahen müracaat edebilirler. (408).

Aydın Ziraat Bankasından:

Maliyeden Bankaya hini devrinde gösterilen kıymet	Muhammen kıymeti	Vilâyeti	Karye veya mahallesi	Mevkii	Cinsi	Dö.
0	2800	Aydın	Köşk	Köşk	İncir bağçesi	40
0	2400	„	Mursallı	Köy kenarı	„	20
0	4400	„	Karaağaçlı	Kareyer	„	40
0	4000	„	Mursallı	Çalğılı bahçe	„	40
0	4500	„	Hızırbeyli	Çamurçukur Gök bel	„	30
0	1200	„	Reisköy	Çakal deresi	„	10

Yukarıda evsafı yazılı beş kıt'a incir bağçesi açık arttırma suretile atideki şerait dairesinde satılığa çıkarılmıştır.

I — İhale 24 Şubat 932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te Ziraat Bankası Aydın Şubesi binasında icra edilecektir.

II — Talipler muhammen kıymet üzerinden yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçesi iraesine mecburdur.

III — İhaleyi müteakip emval bedeli nakden ve peşinen tediye edileceği gibi Haziran 928 tarihli talimatnamedeki eşkâle göre hak sahiplerine verilmiş olan hazine bonoları nakit makamında kabul edilir.

IV — Merkezden istizanı icap eden ahvalde cevabı vuruduna kadar talipler peylerinden nükûl edemezler.

Daha fazla malûmat almak isteyenler Ziraat Bankası Aydın Şubesine tahriren veya şifahen müracaat edebilirler. (409)

Istanbul Belediyesi ilânları

Sarıyer Belediye Müdürlüğünden: Ulu Köyde ve Emirgân caddesinde 8/10 numaraya müsadif olup Prenses Melek Hanım uhdesinde iken Prenses Kadriye Hanım namına şartla mukayyet olduğu anlaşılan İsmail Paşa koruluğunun İstinye Dok Şirketi cihetindeki muhafaza duvarının maili inhidam olması hasabile derunundaki Köşkte mukim bekçi Şaban efendiye def'i mahzuru için vuku bulan tebliğat üzerine kendisinin sahibi salâhiyet olmadığını ifade eylemiş ve başkaca da salâhiyettar kimse bulunmadığı gibi mutasarrıflarının da ikametgâhları meçhul bulunmuş olmakla 15 gün zarfında izalei mahzur edilmediği takdirde Dairece muamelei kanuniye ifa edilmek ve tebligat makamına kaim olmak üzere ilânı keyfiyet olunur. (415)

Fatih Belediye Müdiriyetinden: Şehremininde Macuncu caddesinde camcı sokağında yol üzerinde bulunan Rüküş hanıma ait bulunduğu anlaşılan üzeri açık kuyunun kapatılarak izalei mahzur ettirilmesi için mumaileyhanın ikamet adresi malûm olmamasına mebni tebligat yapılmamıştır. Bir hafta zarfında izalei mahzur ettirilmek ve tebliğat makamına kaim olmak üzere ilânı keyfiyet olunur. (418)

İstanbul Belediyesinden: İcra edilmekte olan kanalizasyon ameliyatı dolayısile 30-1-932 tarihinden itibaren, Sofular caddesinin Ahmediye caddesile Simitçi sokağı arasındaki kısmının bilcümle vesaiti nakliyeye kapalı bulunacağı ilân olunur. (417)

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SÜRETTE

Her nevi evrakı matbua tab'ını deruhte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*
Telefon: 24310 - 24318 - 24319

BAKTERİYOLÖG
Dr. İHSAN SAMİ
Bakteriyoloji Lâboratuvarı

Umum kan tahlilâtı. Frengi n tai nazarından (Wasserman tea lü kan küreyvatı sayılması, tifo sıtma teşhisi, idrar, balgam, cara ti, kazurat ve su talilâtı, Ültra roskopu, hususî aşılar ittihazı. nın üre mikdarının tahlili ve nın sedimaitation sür'ati, Divan lu, Sultan Mahmut türbesi 189. lefon 20931.

Devredilecek ihtira beratı

Emniyet usturaları (Tıraş ma neleri) bıçaklarına ait islâhat" h kında sinaî Müdiriyeti umumi sinden istihsal edilmiş olan 26 bat 1930 tarih ve 1055 numaralı rat bu kere ferağ veyahut icara rileceğinden mezkûr ihtirayı isti etmek veyahut satın almak arzu da bulunan zevatın İstanbul B çekapı Taş Han No 43-48 de kim vekili H. W. İstok Efendi müracaatları.

MAMA

Dr. Hakkı Şinasi

Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır

DİKKAT

Her ilâç müessir değildir.
Her ilâna inanmayınız.

GLANDOKRATIN

Meşhur Prof. Brown Sequart v Steimahın keşfidir ve terkibi HORMON ve lesitindir, uzviyetten alınmıştır.

Ademi iktidara bel gevşekliğine ve zafiyeti umumiyeye karşı kat'î yeğâne devadır, erkek kadın farkı yoktur. Her eczanede bulunur. Kutusu 200 kuruştur. Umumî deposu, İstanbulda ZAMAN ecza deposudur. *Dr. BEYLERE* tesirini tecrübe için1 kutu makbuz mukabilinde meccanen gönderilir.

Faideli Bir İlân

8

Son defa olarak ve on beş gün mahsus ticarethanemiz 8 taksitle Kürk Mantolar satmaktadır.

Mahmut Paşa, Kürkçü Ha

BEYKO Tel. 21685

"Maarifi Umumiye Mec muası" Müdürlüğünden:

Umum mütekaidini askeriye C miyeti naşiri efkârı olan mecmu mızın muhtelif makpuzları bir cü dan derununda olarak zayi olmuş tur. Esasen her hangi husus için dursa olsun müdürümüz (M. Rai Beyden başka memur ve mütem dimiz olmadığı gibi 1 Ağustos 93 denberi Raif Beyden başka hiç ki senin dahi makpuz vermeğe sel hiyeti olmayıp makpuzlarda mec muanın mühürü ile birlikte mum leyhin el yazısile imzası bulunma sı meşrut ve elzem olduğu cihetle lâkadarların bu cihete dikkatle rica olunur.

SEYRİSEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

TRABZON POSTASI
(KARADENİZ) vapuru
3 ŞUBAT Çarşamba
saat 18 de Galata Rıhtımın dan hareketle İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya gidecek dönüş te mezkûr iskelelerle birlik te Pazar, Of, Sürmene, Po latharne'ye de uğrayacaktır.

MERSİN POSTASI
(ANAFARTA) 5 Şubat cuma 10 da İdare Rıhtımın dan kalkar.